روزگار معدن

روزنامه اقتصادی معدن و صنایع معدنی ایران

www.Madandaily.com

شنبه • ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۰ • ۳ شوال ۱۴۴۲ • ۱۵ مه ۲۰۲۱ • سال چهارم • شماره ۶۰۵ • ۸صفحه • قیمت ۲۰۰۰ تومان

۲

بومی‌سازی تجهیز انباشت و برداشت کارخانه‌های گندله‌سازی گهرزمین

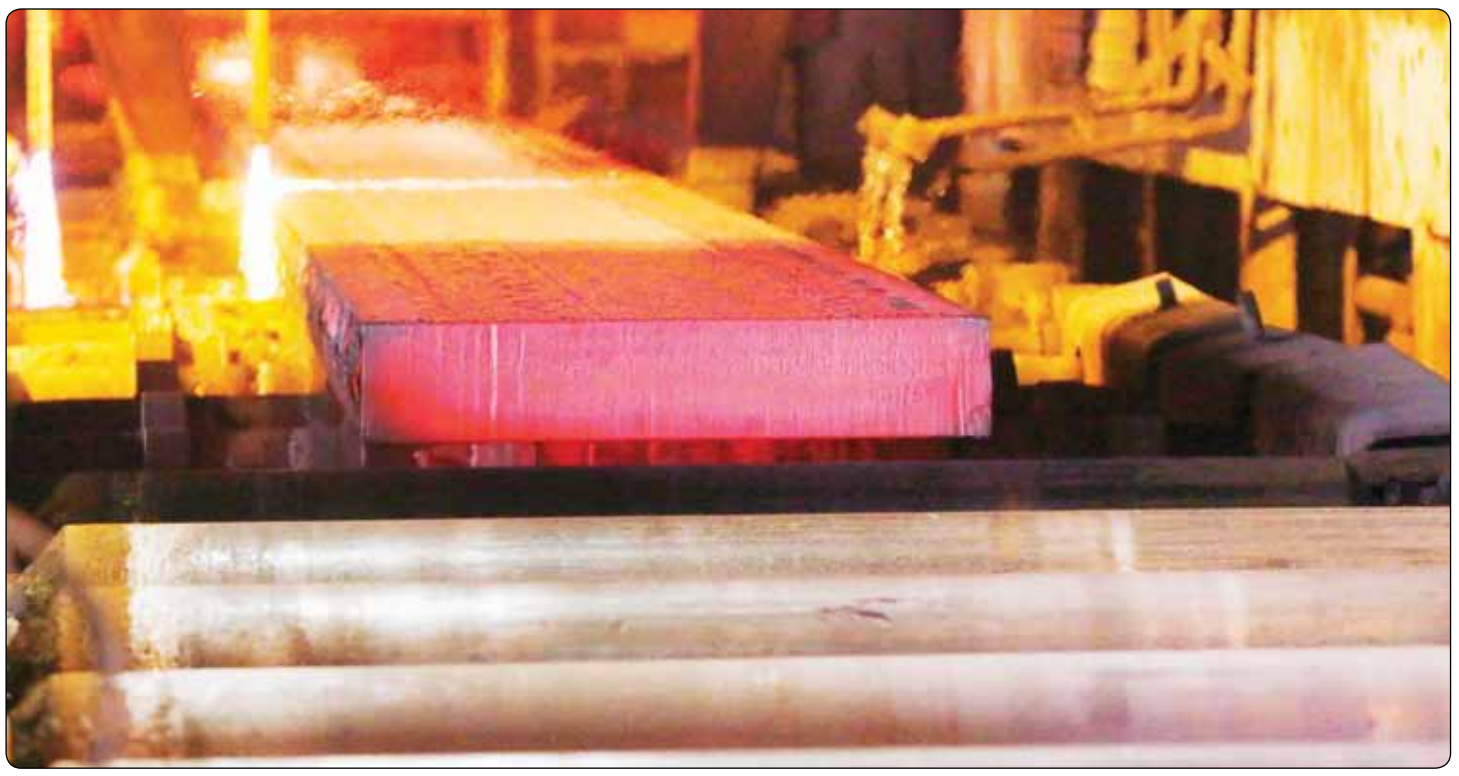

۴

«روزگار معدن» اعطای یارانه پنهان به صنایع فولادی را بررسی می‌کند

امتیازات غیرعادلانه

۷

عکس: روزگار معدن

یادداشت

سرمایه، رکن اصلی توسعه صنایع

۷

تیترهای روز

یارانه پنهان معادن هدفمند شود

یارانــه پنهان یعنی اینکه هــر زمان دولت‌ها نتوانند نرخ برخی کالاهای اساسی و استراتژیک را بــه نرخ واقعی آن نزدیــک کنند، برای ارزان مانــدن آن کالا یارانــه‌ای پرداخــت می‌کننــد کــه تنهــا در محاســبات بودجه‌ای مشــخص خواهد شــد. در بخش معدن و صنایع معدنی می‌توان از مصادیق این نوع حمایت‌های دولتی، به تامین بخشی از هزینه‌های انرژی...

۳

چگونه فولاد آب دیده شد؟

اتــکا به تــوان داخــل و پرهیز از وابســتگی به مذاکرات و شرطی شدن؛ عاملی برای رشد صنعت فولاد در ســال‌های اخیر بوده است به طوری که صنعت فولاد ایران در جایگاه دهم دنیا قرار گرفته و هر سال شــاهد ایجاد ظرفیت‌های جدید تولید در این صنعت هســتیم. هرچند تشدید تحریم‌ها در ســال‌های اخیر مشکلات و محدودیت‌هایی را برای تولیدکنندگان کشور...

۴

معدن نمک جاجرم در انتظار سرمایه‌گذار

۶

سرمقاله

مسیر حمایت از معدنی‌ها

امین صفری
مدیر مجتمع
سرب و روی مهدی‌آباد

یارانه پنهان نوعی حمایت دولتی است تا اصناف و واحدهای صنعتی و معدنی بتوانند فعالیت‌های مطلوب‌تری انجام دهند. امــا در این میان، موارد دیگــری نیز حائز اهمیت هســتند. هزینه‌بر بودن زیرســاخت‌ها و امکانات رفاهی که باید از ســوی صاحبان معادن ایجاد شــود، یکی از مسائل مهم امروزه معادن کشــور اســت. به عبارتی، می‌توان گفت یکــی از موانع اصلی فعــالان بخش معدنی کمبود زیرساخت‌ها و امکانات و توسعه نیافتن آنها از ســوی نهادهای دولتی اســت. بیشتر معادن از شهرها و مراکزی که دارای زیرساخت‌های مناسب مانند جاده، برق و... هســتند، بسیار فاصله داشته و در کشــور ما معدنکار باید این زیرســاخت‌ها را بــرای معدن خود تامیــن کند. ایــن موضوع که بخش خصوصی به‌ویــژه متولیان معادن کوچک، ضمــن ســرمایه‌گذاری در فعالیت‌هــای معدنی مســئولیت تامین و ایجاد امکانات رفاهی باشند، امری غیرمعقول اســت که هزینــه تولید را برای این فعالان بالا می‌برد. بنابراین برخی اقدامات در پیش گرفته شده در راستای تامین زیرساخت‌های مناســب معادن از ســوی نهادهــای دولتی مانند ایمیــدرو را می‌توان امیدوارکننــده توصیف کرد. اقداماتی در راســتای رفع کمبود زیرساخت‌های مناســب برای فعالیت‌های معدنی از سوی برخی نهادهای دولتی صورت گرفته است.

ادامه در صفحه ۲

سرمقاله

مسیر حمایت از معدنی‌ها

ادامه از صفحه اول

طرح تامین و تجهیز زیربناهای توسعه معادن یکی از طرح‌های توسعه‌ای است که در چند سال اخیر از سوی ایمیدرو اجرایی شده است. تامین زیرساخت‌های معدنی و پشتیبانی از بخش خصوصی در حوزه معادن از سوی نهادهای دولتی می‌تواند از طریق منابع مالی عمومی (مانند مالیات) صورت گیرد.

انتظار می‌رود در سال پیش رو با شعار رهبر معظم انقلاب، به بحث مانع‌زدایی در فعالیت‌های اقتصادی بیشتر پرداخته شده و در ادامه مشکل کمبود زیرساخت‌ها به‌عنوان یکی از موانع مهم فعالیت بخش معدن، با همکاری و پشتیبانی نهادهای دولتی رفع شود.

حمایت‌های نهادهای دولتی از بخش معدن و صنایع معدنی همواره مطالبه فعالان این بخش است. به عبارتی، می‌توان گفت نیاز بخش معدن به حمایت نهادهای دولتی، مسئله‌ای کلی است و اگر بخواهیم وارد جزئیات این پشتیبانی‌ها شویم، می‌توانیم به موارد مهمی اشاره کنیم. در گام نخست ایجاد شرایط مطلوب برای واردات تجهیزات معدنی از مهم‌ترین نیازهای بخش معدن است.

این تجهیزات اغلب دانش و فناوری پیچیده‌ای دارند و متاسفانه هنوز توانایی ساخت و تولید این ماشین‌آلات و قطعات آنها در کشور ما وجود ندارد.

وی در ادامه افزود: تا زمانی که بخش تولید ماشین‌آلات در کشور قدرتمند شود و بتوان به تولیدات داخلی تکیه کرد، لازم است شرایط واردات تجهیزات معدنی تسهیل شود. متاسفانه در سال گذشته مقررات و دستورالعمل‌های دست‌وپاگیر متعددی برای بخش صنعت و معدن کشور ازسوی نهادهای دولتی تصویب شد و این موضوع فعالان اقتصاد را با مشکلات فراوانی مواجه کرده است.

به بیانی، می‌توان گفت این دستورالعمل‌ها، در جهت زمین‌گیر کردن اقتصاد کشور قرار دارند، به همین دلیل باید در وهله نخست تحریم‌های داخلی ایجادشده ازسوی نهادهای دولتی رفع شوند. این فعال معدنی در ادامه به مقرراتی که راه فعالیت‌های معدنی را ناهموار کرده‌اند، اشاره کرد.

از جمله مقررات محدودیت‌آفرین می‌توان به قوانین واردات ماشین‌آلات معدنی اشاره کرد. متاسفانه سنگ‌اندازی‌های برخی نهادهای دولتی در این موضوع، تجهیز معادن و واحدهای فرآوری را با مشکل روبه‌رو کرده است. باید اذعان کرد روند تامین ماشین‌آلات معدنی گاهی به‌قدری زمان‌بر و دشوار است که پروژه معدنی از صرفه اقتصادی خارج و معدنکار از فعالیت در معدن منصرف می‌شود.

تامین تجهیزات برای معادن، مسئله‌ای است که سال گذشته یکی از موانع مهم توسعه بخش معدن بوده و انتظار می‌رود در سال جدید، تمهیداتی برای این بحث صورت گیرد.

خبر

اعلام فهرست فولادهای مجاز به صادرات

مدیر صنایع فلزی وزارت صنعت فهرست واحدهای فولادی مجاز به صادرات محصولات فولادی را به سازمان توسعه تجارت اعلام کرد.

به گزارش مهر، سیفاله امیری در نامه‌ای به مدیرکل مقررات صادرات و واردات وزارت صنعت، معدن و تجارت، فهرست واحدهای مجاز به صادرات محصولات فولادی (مقاطع طویل) را به همراه شناسه ملی جهت ابلاغ به گمرک اعلام کرد.

در این نامه آمده است: واحدهای معرفی شده به مدت ۳ ماه از تاریخ ۲۵ اردیبهشت امسال نیازی به تاییدیه دفتر صنایع معدنی در سامانه فرامرزی گمرک ندارند. همچنین واحدهایی که کف عرضه در بورس کالا را رعایت نکنند و به تعهدات ارزی صادرکنندگان پای‌بند نباشند، صادرات‌شان تعلیق خواهد شد.

ارتقای جایگاه نیروی انسانی در گل‌گهر

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

نیروی انسانی ارزنده‌ترین منابع هر شرکتی محسوب می‌شود. در شرکت‌های صنعتی و معدنی که خلاقیت، تعهد و مدیریت هزینه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، ارزش‌های نیروی انسانی به مراتب بیشتر است و در حکم سرمایه اصلی این شرکت به‌شمار می‌رود.

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر به‌عنوان یکی از قطب‌های اصلی معدنی در طول سال‌های اخیر کوشیده ضمن ارج نهادن به جایگاه نیروهای انسانی، در مسیر رشد و ارتقای این افراد گام بردارد.

ارکان اصلی مدیریت منابع انسانی

معاون توسعه مدیریت و منابع انسانی شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر گفت: در شرکت معدنی و صنعتی گل گهر سعی شده در مرحله جذب، آموزش و نگهداری نیروی انسانی به بهترین نحو عمل شود و این اقدام باعث توانمندسازی نیروی انسانی شده است؛ به‌گونه‌ای که پرسنل براساس شایستگی‌ها ارتقا می‌یابند.

مدیران و معاونان شرکت کسانی هستند که رده‌های مختلف سازمانی را در شرکت طی کرده‌اند.

به گزارش روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر، مجید علیدادی ادامه داد: در اقداماتی هم که در دستور کار داریم موضوعاتی همچون توانمندسازی، جانشین‌پروری و توجه به شایستگی‌های افراد را محور اصلی ارتقای نیروی انسانی قرار خواهیم داد.

علیدادی در پاسخ به سوالی پیرامون چالش‌هایی در حوزه منابع و سرمایه انسانی شرکت گل‌گهر، گفت: باتوجه به تعداد پرسنلی که در منطقه معدنی و صنعتی گل‌گهر مشغول کار هستند و حدود ۲۵ هزار نفر می‌شوند، یکی از چالش‌های اصلی پیش روی ما جذب و تامین نیروی انسانی توانمند در آینده است که در تدوین استراتژی منابع انسانی به این مهم خواهیم پرداخت.

وی درباره برنامه‌های کوتاه‌مدت، بلندمدت و چشم‌اندازی پیش روی حوزه منابع و سرمایه انسانی این شرکت اظهار کرد: در کوتاه‌مدت آموزش، توانمندسازی و حفظ نیروی انسانی از اقدامات اصلی است که در دستور کار داریم.

برای بلندمدت پرورش و شناسایی نیروی انسانی ماهر و حرفه‌ای را در دستور کار داریم که باید نگاه کلان به آن شود و با تعامل با دانشگاه‌ها این موضوع در حال پیگیری است.

برنامه‌ریزی نیروی انسانی

همچنین مدیر توسعه منابع انسانی شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر تاکید کرد: یکی از عمده‌ترین برنامه‌ریزی‌های سازمانی، برنامه‌ریزی منابع انسانی است. برنامه‌ریزی نیروی انسانی یعنی سازمان ما در آینده به چه تعداد افراد با چه مهارت‌ها و قابلیت‌هایی نیاز دارد و این نیازها را از چه منابعی باید تامین می‌کند؟

برنامه‌ریزی نیروی انسانی یکی از فرآیندهای اصلی مدیریت منابع انسانی در سازمان است.

امیر جان‌آقایی افزود: آموزش سازمانی به‌عنوان یکی از ارکان سیستم توسعه منابع انسانی با هدف توسعه توانمندی کارکنان همواره نقش مهمی در پرورش و رشد مهارت‌های کارکنان و آماده‌سازی آنها برای پذیرش مسئولیت‌های دشوار و سنگین در طول دوران کاری‌شان ایفا کرده است.

بدیهی است نیروی انسانی توانمند در پیشبرد اهداف و برنامه‌های سازمان نقش بسزایی دارد و توانمندسازی کارکنان برای اهداف سازمانی از وظایف اصلی واحد آموزش هر شرکت است.

در واقع آموزش سازمانی با نیازسنجی صحیح و برگزاری دوره‌های اثربخش به افراد کمک می‌کند تا مسائل واقعی سازمان را حل کنند و افراد شرکت‌کننده پس از دوره می‌توانند از مهارت ایجاد شده در خود برای پیشبرد کارها و حل و فصل مشکلات بهره ببرند.

جان‌آقایی گفت: مدیریت توسعه منابع انسانی به‌عنوان زیرمجموعه معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی شرکت گل‌گهر با مد نظر قرار دادن تاکیدات مدیریت ارشد شرکت بر نقش سرمایه‌های انسانی و اهمیت آموزش پرسنل در تلاش است با انجام امور مرتبط با توانمندسازی و ساماندهی نیروی انسانی به پیشبرد اهداف سازمان و بهبود عملکرد پرسنل کمک کند.

از سوی دیگر نظارت بر عملکرد شرکت‌های پیمانکار منطقه گل‌گهر براساس نظام جامع آموزش شرکت‌های همکار و تهیه سند جامع آموزش شرکت‌های همکار به‌منظور هم‌راستایی در آموزش و ایجاد یک رویکرد مشترک در سطح منطقه گل‌گهر از دیگر ماموریت‌های مدیریت توسعه منابع انسانی شرکت است.

در سال گذشته ۱۵۴۴۷ نفر در آزمون‌های فراخوان شده ثبت‌نام کردند که از این افراد ۸۷۷۶ نفر شرایط فراخوان را داشته و مجاز به شرکت در آزمون‌های استخدامی شدند و در نهایت ۱۳۶۳ نیرو با نظارت واحد فوق در شرکت‌های همکار شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر جذب شدند.

در حال حاضر ۹۹ نفر از فرزندان معزز شهدا در شرکت‌های منطقه گل‌گهر مشغول کارند و در سال گذشته ۵۲ نفر از فرزندان شهدا و ایثارگران جذب این شرکت‌ها شده‌اند. در مجموع تاکنون ۵۲۵ نفر شامل فرزندان معزز شهدا، فرزندان جانبازان، آزادگان و نیز ایثارگران و جانبازان سرافراز جذب شرکت گل‌گهر و سایر شرکت‌های همکار شده‌اند.

مدیر توسعه منابع انسانی این شرکت گفت: در کانون ارزیابی و توسعه شرکت که زیرمجموعه معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی شرکت راه‌اندازی شده و فعالیت می‌کند، با کمک ترکیبی ساختاریافته از تکنیک‌های ارزیابی تعدادی نامزد از نظر شایستگی‌های استخراج شده از مدل شایستگی، مورد مشاهده و ارزیابی قرار می‌گیرند. کانون شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر از نوع کانون‌هایی است که برای شناخت نقاط قوت و قابل توسعه فرد تشکیل می‌شود.

کانون توسعه‌ای ابزاری تشخیصی است که با کمک آن، افراد بر توسعه متمرکز می‌شوند.

هدف اصلی این نوع کانون توسعه و توانمندسازی شخصی و حرفه‌ای افراد است و در این کانون هرگز ارزیابی با هدف رد یا قبول افراد صورت نمی‌گیرد، بلکه از نتایج آن در جهت توسعه افراد استفاده می‌شود.

سخن پایانی

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در سال‌های اخیر ضمن توجه به جایگاه اثرگذار منابع انسانی در تلاش است با با انجام امور مرتبط با توانمندسازی و ساماندهی نیروی انسانی به پیشبرد اهداف سازمان و بهبود عملکرد پرسنل کمک کند.

این شرکت پذیرفته منابع انسانی قلب تپنده سازمان‌ها هستند و ارتقای جایگاه آنها ضروری به‌نظر می‌رسد.

اختلاف آماری در تولید و مصرف فولاد صحت ندارد

سرپرست معاونت امور معادن و امور معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت ضمن تکذیب خبر اختلاف ۲.۶میلیون تنی در آمار تولید و مصرف فولاد گفت: اختلاف تنها ۳۰۰ هزار تن و مربوط به موجودی انبارهای واحدهای تولیدی است.

به گزارش شانا، اسدالله کشاورز اظهار کرد: از اصحاب رسانه درخواست دارم تا پیش از رسانه‌ای کردن اینگونه موارد از مسئولان هم سوال کنند؛ ۲.۶ میلیون تن اعلامی درباره اختلاف آمار تولید و مصرف صحیح نیست. وی افزود: تولید واقعی شمش فولاد ۲۹ میلیون تن بوده است که به میزان ۲۲.۲ میلیون تن مصرف و میزان صادرات ما حدود ۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تن بوده است. پس اختلاف تنها ۳۰۰ هزار تن است و کسری که مشاهده می‌کنید گم نشده و به میزان موجودی کف انبار واحدهای تولیدی مربوط است.

سرپرست معاونت امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت بیان کرد: ما در سال ۹۹، در مجموع ۶ هزار تن واردات شمش خام داشتیم که مربوط به اقلام خاص است و امکان تولید آن وجود ندارد؛ صادرات سال ۹۸ هم حدود ۶ میلیون و ۸۵۰هزار تن بوده است و کاهش آن به دلیل سازوکار بازار بوده است.

کشاورز افزود: ما مسئولیت تامین واحدهای تولیدی واقع در زنجیره فولاد را داریم، پس هر واحد تولید فولاد که تولیدات خود را در بورس عرضه کند، می‌تواند مازاد تولید را صادر کند.

وی خاطرنشان کرد: برای واحدهای بزرگ، با توجه به

میزان تولید، میزان کف عرضه‌ای برای واحدهای تولید فولادی تعریف شده است.

رشد بودجه صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی

رئیس هیات عامل ایمیدرو توسعه زیرساخت را یکی از مهم‌ترین عوامل در احیا و فعال‌سازی معادن کوچک برشمرد.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، وجیه‌الله جعفری در نشست ویدئو کنفرانسی که با حضور اسدالله کشاورز، معاون معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت، مدیران وکارشناسان معاونت طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت و برخی معاونان و مدیران ایمیدرو برگزار شد بر نقش توسعه زیرساخت در فعال‌سازی معادن کوچک تاکید کرد.

وی گفت: طرح زیربناها در امسال به ۸۰۰ میلیارد تومان بودجه لازم دارد و در حوزه طرح احیاء و فعال‌سازی معادن کوچک نیز نیازمند ۲۰۰ میلیارد تومان هستیم.

جعفری با اشاره به لزوم تامین بودجه زیرساخت در فعال‌سازی معادن کوچک افزود: از مهم‌ترین مشکلات

فعال‌سازی معادن کوچک ایجاد زیرساخت و راه دسترسی است که با تامین بودجه آن می‌توان در تحقق فعال‌سازی معادن کوچک و در نتیجه اشتغالزایی در مناطق محروم کمک کرد.

وی خاطر نشان کرد: مطالعات فعال‌سازی ۳۴ معدن در حال انجام است که در ۳ ماه آینده به اتمام می‌رسد. با توجه به اینکه بیشتر معادن کوچک غیرفعال در اختیار بخش خصوصی بوده و زیرساخت و احداث راه در این مناطق از مشکلات آنان برای فعال‌سازی معادن است باید بر لزوم توجه به زیرساخت در این مناطق تاکید کرد.

در نهایت بودجه بخش زیرساخت به منظور فعال‌سازی معادن کوچک از محل حقوق دولتی در سال ۱۴۰۰ به میزان ۲۰۰ میلیارد تومان تعیین شد.

جعفری در این نشست از افزایش ۶۰۰ میلیارد تومانی بودجه صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی در امسال خبرداد و تصریح کرد: از این میزان ۴۰۰ میلیارد تومان از محل حقوق دولتی و ۲۰۰ میلیارد تومان از سوی ایمیدرو تخصیص خواهد یافت.

رئیس هیات عامل ایمیدرو با اشاره به اعتبار صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی گفت: اگر از این صندوق حمایت شود نتیجه آن ارائه تسهیلات خوب به سرمایه‌گذاران این حوزه خواهد بود.

کشاورز در این نشست با اشاره به برنامه ژئو فیزیک هوایی در سازمان زمین‌شناسی بر لزوم توجه به این بخش در حوزه اکتشاف تاکید کرد و خواستار افزایش اعتبار تخصیص یافته برای این بخش در امسال شد.

همچنین ضمن تایید ارقام بودجه در بخش معادن کوچک و صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی، بودجه در نظر گرفته شده برای برنامه ژئو فیزیک هوایی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی از ۳۰ میلیارد تومان در سال گذشته به ۱۰۰ میلیارد تومان در امسال افزایش یافت.

مدیر کل امور اجتماعی و فرهنگی استانداری اصفهان:

اجلاس کارآفرینی می تواند ظرفیت های خوبی در زمینه اشتغال ایجاد کند

مدیر کل امور اجتماعی و فرهنگی استانداری اصفهان، با اشاره به برگزاری سومین اجلاس ملی مدیریت و کارآفرینی کشور با رویکرد نقش کارآفرینی در فضای مجازی گفت: این اجلاس می‌تواند ظرفیت‌های خوبی در حوزه کارآفرینی ایجاد کند.

محسن سجاد در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» با اظهارخشنودی از اینکه این مسئله می‌تواند رویکرد نوینی را در کشور ایجاد کند، بیان کرد: این طرح جدید در زمینه کارآفرینی با ارائه چهره‌ای نو متناسب با پیشرفت و فناوری حرکت‌های جدیدی را می‌آفریند.

وی گفت: از آنجایی که امروزه کار و فعالیت چهره‌ای جدید به خود گرفته و متناسب با پیشرفت و فناوری حرکت می‌کند، نقش خود کارفرمایی و خود اشتغالی نقش بارزی دارد که می‌تواند در راستای توسعه اجتماعی و اقتصادی از جایگاه بسیار خوبی برخوردارباشد.

معاون اجتماعی استانداراصفهان ادامه داد: از آنجایی که فضای مجازی یکی از شیوه‌ها و متدهای نوین در صحنه‌های بین‌المللی است، ما نیز می‌توانیم از این شیوه‌ها، منهای شرایط کرونایی در بقیه موارد نیز استفاده کنیم.

سجاد با اشاره به اینکه فضای مجازی بستری مناسب برای رسیدن به اهداف اشتغالزایی و کارآفرینی است گفت: این بستر نه تنها می‌تواند نقش معلم و متعلم را بازی کند بلکه در اقتصاد هم نقش موثری دارد.

این مقام مسئول ادامه داد: در این فضا می‌توانیم، با استفاده از تجارب بین‌المللی، جرح و تعدیل، بومی‌سازی و استفاده متناسب از آن در هر اقلیمی به نتایج مثبت برسیم و با تبادل نظر و مشورت با همه کارآفرینان سطح کشورمان از سهمیه‌ها و فرصت‌های بین‌المللی هم استفاده کنیم.

وی با تاکید بر اینکه استان اصفهان به عنوان قطب صنعتی ایران باید از این موهبت و ظرفیت و فناوری به روز استفاده کند اظهار کرد: امیدواریم بتوانیم از این بستر برای ایجاد هنر و خلاقیت در زمینه اشتغالزایی و کارآفرینی استفاده کنیم.

سجاد تصریح کرد: بحث اقتصاد در دنیا و جوامع دنیا یک بحث رقابتی است و کسانی می‌توانند در این بازار رقابتی موفق عمل کنند که طرح بهتر و نوتری را ارائه دهند.

وی ازایجاد یک کارگروه دراستان خبرداد و گفت: در این راستا سعی داریم در جهت رفع موانع تولید گام برداریم و همسو با شعار امسال با تبادل نظر، ظرفیت‌سازی و اهرم‌های تشویقی و به خصوص پرداخت وام‌های کم‌بهره، زمینه‌های ایجاد اشتغال و کارآفرینی به صورت تشکل و بومی را ایجاد کنیم.

معاون اجتماعی استاندار اصفهان افزود: اولویت اول‌مان در این رابطه توجه به مناطق کمتر توسعه یافته و مناطق کم‌برخوردار است.

سجاد گفت: با شناسایی این مناطق با کمک بنگاه‌های حمایتی، فرهنگ‌سازی و بهره‌مندی از کارآفرینی مجازی به سمت و سوی اهداف مهمی که داریم هدایت می‌شویم.

یارانه پنهان معادن هدفمند شود

گروه معدن

یارانه پنهان یعنی اینکه هر زمان دولت‌ها نتوانند نرخ برخی کالاهای اساسی و استراتژیک را به نرخ واقعی آن نزدیک کنند، برای ارزان ماندن آن کالا یارانه‌ای پرداخت می‌کنند که تنها در محاسبات بودجه‌ای مشخص خواهد شد.

در بخش معدن و صنایع معدنی می‌توان از مصادیق این نوع حمایت‌های دولتی، به تامین بخشی از هزینه‌های انرژی برای فعالیت در این بخش (مانند برق، گاز و...) اشاره کرد، زیرا براساس ذات این بخش، تولیدات و اقدامات معدن و صنایع معدنی همواره انرژی زیادی می‌طلبد و به‌دلیل این نوع هزینه‌ها ممکن است محصولات تولیدی و نهایی معادن و صنایع وابسته با نرخ بالایی وارد بازار شود؛ به همین جهت تامین بخشی از این هزینه‌ها توسط دولت و کاهش نرخ تمام‌شده خروجی‌ها، مفهوم یارانه پنهان است.

برای بررسی مصادیق یارانه پنهان در بخش معدن و صنایع معدنی، «روزگار معدن» با کارشناسان و فعالان این حوزه گفت‌وگو کرد. با «روزگار معدن» همراه باشید:

عکس: آیدا فریدی

کم‌هزینه بودن نیروی انسانی

سمیه خلوصی، مدیر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) در گفت‌وگو با «روزگار معدن» کم‌هزینه بودن ارکان اساسی تولید در واحدهای صنعتی را یکی از ویژگی‌های مثبت موجود در کشور ما توصیف کرد و گفت: آمارها نشان می‌دهد.

ایران نسبت به سایر کشورهای منطقه بنا بر دلایل مختلفی از جمله شاخص‌های موجود، تعیین نرخ پایه حقوق کارگری و همچنین تورم نرخ ارز که در سال‌های اخیر کشور با آن دست به گریبان بوده، از نیروی کار ارزان‌قیمتی برخوردار است.

این موضوع، به نفع واحدهای تولیدی و صنعتی است، چراکه در بخش معدن و صنایع معدنی، نیروی کار یکی از ارکان اصلی فعالیت به‌شمار می‌رود و کم‌هزینه بودن این بخش برای کارفرما، میزان هزینه تمام‌شده در واحد تولیدی را کاهش می‌دهد؛ بنابراین می‌توان اعلام کرد اعطای یارانه پنهان دولت در بخش دستمزد کارگران و نیروی انسانی، یک مزیت برای فعالیت بخش معدن و صنایع معدنی محسوب می‌شود.

▣ ارزان بودن انرژی در کشور

سمیه خلوصی در ادامه مصداق دیگر یارانه پنهان را در موضوع هزینه‌های انرژی مصرفی واحدهای معدنی و صنعتی دانست. او در این باره گفت: علاوه بر کم‌هزینه بودن نیروی انسانی در فعالیت‌های صنعتی و معدنی، می‌توان به بحث ارزان بودن انرژی نیز به‌عنوان یک مزیت دیگر موجود اشاره کرد.

کشور ما به‌لحاظ دارا بودن منابع و ذخایر متعدد انرژی، جزو کشورهای رده اول جهان است و این موضوع علاوه بر فواید اقتصادی از جمله صادرات نفت و گاز، برای صنایع داخلی نیز یک مزیت محسوب می‌شود.

معادن و صنایع معدنی برای تولید، نیاز به انرژی زیادی از جمله برق و گاز دارند که اگر این واحدهای صنعتی و معدنی بخواهند بهای واقعی انرژی مصرفی خود را بپردازند، هزینه زیادی را متحمل خواهند شد؛ بنابراین ارزان بودن برق و گاز مصرفی در کشور، از ویژگی‌های مثبت برای فعالیت در حوزه صنعت و معدن است و به نوعی مزیت رقابتی تبدیل شده است.

وی در ادامه تصریح کرد: براساس این مزیت‌ها، سرمایه‌گذار بخش معدن و صنایع معدنی می‌تواند بازگشت سرمایه و سود حاصل از فعالیت اقتصادی را پیش‌بینی کند؛ در نتیجه رغبت سرمایه‌گذاران برای ورود به فعالیت‌های این بخش افزایش می‌یابد و با گسترش حضور آنها در صنعت و معدن، می‌توانیم شاهد توسعه همه‌جانبه کشور باشیم.

باید توجه کرد یارانه‌های پنهان و حمایت‌های دولتی از صنایع و معادن در این قالب، تنها به موارد اشاره شده ختم نمی‌شود. تامین ارز برای واردات تجهیزات موردنیاز معادن نیز از جمله مسائلی است که می‌تواند از مصادیق یارانه پنهان باشد که باید ازسوی دولت انجام شود.

حجت‌الله دریانی، فعال معدن زغال‌سنگ شرایط تامین تجهیزات معادن زغال‌سنگ را به‌نسبت مطلوب خواند و ضمن گلایه از فرسودگی ماشین‌آلات موجود در معادن در گفت‌وگو با «روزگار معدن» اظهار کرد: می‌توان گفت تمام ماشین‌آلات موجود در معادن کشور به‌ویژه در معادن زغال‌سنگ، وارداتی هستند، چراکه ماشین‌آلات این بخش (چه در معدنکاری و چه در حمل‌ونقل) باید ویژگی‌های معین و استانداردهای مشخصی را دارا باشند که تنها تجهیزات وارداتی این مشخصه‌ها را دارند؛ بنابراین اغلب معادن کشور (به‌ویژه معادن زغال سنگ) از ماشین‌آلات خارجی استفاده می‌کنند.

وی در ادامه افزود: مشکلی که امروزه در معادن وجود دارد، فرسودگی این تجهیزات است که مشکلاتی را برای فعالیت‌های معدنی به‌وجود آورده و از سرعت اقدامات این بخش کاسته است؛ به‌عبارت دیگر کهنه بودن و فرسودگی ماشین‌آلات مورداستفاده در معادن، یکی از معضلاتی است که برای رفع آن باید اقداماتی جدی صورت گیرد.

▣ واردات با ارز آزاد

این فعال معدنی، مهم‌ترین دلیل نوسازی نشدن تجهیزات معدنی را کمبود حمایت‌های دولتی در تهیه ارز برای واردات دانست.

او در این باره گفت: امروزه واردات ماشین‌آلات معدنی با ارز آزاد انجام می‌شود و به همین دلیل واردات این تجهیزات مبالغ سنگینی را می‌طلبد که تامین آن برای فعالان معدنی دشوار است.

فرسودگی تجهیزات معدنی

این در حالی است که هیچ گونه حمایت دولتی برای سهولت تامین ارز برای معدنکاران در نظر گرفته نشده و به همین دلیل فعالان معدنی توانایی تعویض تجهیزات کهنه با نو را ندارند و مجبور به استفاده از ماشین‌آلات فرسوده هستند.

می‌توان گفت یکی از مهم‌ترین مشکلات امروزه معادن، کمبود حمایت‌های دولتی برای تهیه ارز واردات ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی به کشور است؛ از همین رو یکی از مطالبات جدی فعالان معدنی و صاحبان معادن، تخصیص یارانه و حمایت‌های مناسب ازسوی دولت است.

▣ مصرف انرژی در صنعت، معدن و پتروشیمی

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در پژوهشی باعنوان «درباره یارانه انرژی در ایران؛ تصویر مصرف انرژی در بخش صنعت، معدن و پتروشیمی» به بررسی سهم بخش‌های مختلف صنعتی از دریافت یارانه انرژی پرداخته است.

براساس نتایج بررسی‌های انجام شده در گزارش این مرکز پژوهشی، بخش صنعت و معدن با داشتن سهم ۱۲.۶ درصدی از تولید ناخالص داخلی، بیش از ۲۴ درصد کل مصرف انرژی کشور را به خود اختصاص داده‌اند.

براساس آخرین آمار ترازنامه هیدروکربوری کشور در سال ۱۳۹۵ حدود ۸۰ درصد انرژی مصرفی در بخش صنعت، معدن و پتروشیمی مربوط به گاز طبیعی، حدود ۱۳ درصد برق و ۷ درصد سایر فرآورده‌های نفتی است. گاز طبیعی به‌عنوان یکی از حامل‌های انرژی، سهم بالایی را در سبد انرژی مصرفی بخش صنعت و معدن داشته است.

مهم‌ترین زیرمجموعه‌های بخش صنعت و معدن کشور براساس کدهای آیسیک، تولید کانی‌های غیرفلزی (مانند صنایع سیمان، کاشی و سرامیک و شیشه)، تولید فلزات اساسی (مانند فولاد، آلومینیوم و مس)، زغال‌سنگ، کک و پالایشگاه‌ها و تولید مواد شیمیایی و پتروشیمی بوده‌اند که عمده‌ترین صنایع مصرف‌کننده انرژی در کشور به‌شمار می‌روند.

بررسی آمارهای موجود درباره مصرف انرژی در کشور نشان می‌دهد در سال ۱۳۹۵ بخش صنعت، معدن و پتروشیمی، ۳۴۴.۸ میلیون بشکه معادل نفت خام انرژی مصرف کرده که در مقایسه با مصرف انرژی سایر بخش‌های اقتصادی، سهم ۲۴.۵۶ درصدی را به خود اختصاص داده است.

طبق برآوردهای صورت گرفته و آمار ارائه شده ازسوی وزارت نفت و وزارت نیرو، در سال ۱۳۹۷، میزان کل مصرف گاز طبیعی در بخش صنعت (بدون در نظر گرفتن خوراک واحدهای پتروشیمی)، ۵۵.۱ میلیارد مترمکعب و میزان کل مصرف برق ۸۷.۴ میلیارد کیلووات ساعت بوده است. متوسط تعرفه یارانه‌ای گاز طبیعی برای بخش صنعت، معدن و پتروشیمی در سال ۱۳۹۷، حدود ۱۸۰۰ ریال بر مترمکعب و برای فولاد و پتروشیمی معادل ۲۱۰۰ ریال و برای سایر صنایع میانگین ۱۰۰۰ ریال و متوسط تعرفه یارانه‌ای برق حدود ۶۷۱ ریال بوده است.

سخن پایانی...

علاوه بر تمام تقاضاها و مطالبات گفته‌شده، نباید فراموش کرد که تخصیص نابجای یارانه‌های پنهان و حمایت‌های دولتی باعث ایجاد رانت در بخش معدن و صنایع معدنی کشور خواهد شد، به همین جهت کارشناسان و فعالان اقتصادی معتقدند حمایت‌های مناسب، باید در جای درست به‌کار گرفته شوند.

برنامه چادرملو برای بومی‌سازی ماشین‌آلات معدنی

مدیرعامل شرکت صنعتی و معدنی چادرملو با تشریح جزییات قرارداد شرکت چادرملو با ماشین‌سازی اراک گفت: براساس این تفاهمنامه با تشکیل یک شرکت واحد و با حمایت وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌توان نقش بسزایی در تامین ماشین‌آلات این مجتمع معدنی و صنعتی داشته باشیم.

ناصرتقی‌زاده در گفت‌وگو با بیرونیت افزود: با انعقاد قرارداد با شرکت ماشین‌سازی اراک به دنبال نوآوری در تولید ماشین‌آلات معدنی و صنایع معدنی هستیم.

او با اشاره به اینکه تحول و نوآوری در ماشین‌آلات معدنی و صنایع معدنی ضرورت دارد، بیان کرد: بر اساس این تفاهمنامه به دنبال آن هستیم که با تشکیل یک شرکت واحد و با حمایت وزارت صنعت، معدن و تجارت بتوانیم نقش بسزایی در تامین ماشین‌آلات این بخش داشته باشیم.

او ادامه داد: با برگزاری جلسات درصدد هستیم تا از طریق مهندسی معکوس و طراحی داخل بتوانیم بهره‌برداری جدید از ماشین‌آلات معدنی را در دستورکار قرار دهیم.

به گفته او اگر وزارت صنعت، معدن و تجارت از این طرح حمایت کند، امیدوار خواهیم بود تا با تشکیل شرکت مشترک تجهیزات مورد نیاز بخش معدن را در داخل کشور تولید کنیم.

مدیرعامل شرکت چادرملو با بیان اینکه در این مسیر ضمن بهره‌گیری از متخصصان خارجی از ظرفیت فنی داخلی هم استفاده خواهیم کرد، تصریح کرد: در تولید ماشین‌آلات سنگین درتامین بخشی از قطعات و در کنار آن در مواقع لازم به متخصصین خارجی نیاز خواهد بود که امری بدیهی است. تقی‌زاده افزود: مهم آن است که با طراحی و مهندسی معکوس بتوانیم به سمت بومی‌سازی ماشین‌آلات سنگین و نوآوری در خطوط تولید گام برداریم.

او در پایان گفت: در این مسیر افزون‌بر حمایت وزارت صنعت، معدن و تجارت به حمایت دیگر شرکت‌ها نیز نیازمند هستیم.

نسخه بازگشت سرمایه‌ها به بخش معدن

رئیس انجمن سنگ‌آهن ایران گفت: نرخ غیرمنطقی و دستوری محصولات معدنی در سال‌های اخیر علت اصلی فرار سرمایه از بخش معدن بوده است که با منطقی‌سازی قیمت‌ها با عرضه سنگ آهن و سایر محصولات در بورس کالا، می‌توان راه بازگشت سرمایه‌ها به حوزه معدن را دوباره باز کرد.

به گزارش کالا خبر، مهرداد اکبریان با بیان اینکه اگر نرخ سنگ‌آهن مانند سایر محصولات حوزه فولاد منطقی شود به نفع تمام فعالان این زنجیره خواهد شد، اظهار کرد: این نکته مهم را به تولیدکنندگان فولاد نیز متذکر شده‌ایم و امیدواریم با همراهی آنها نرخ سنگ‌آهن نیز به‌سوی منطقی شدن حرکت کند.

وی افزود: در ماه‌های اخیر نرخ فولاد و محصولات میانی در بازارهای جهانی، رشد قابل‌توجهی نسبت به سال‌های قبل داشته‌اند و دلیلی وجود ندارد که سنگ‌آهن به‌عنوان یکی دیگر از محصولات زنجیره فولاد، تغییر نرخ نداشته باشد.

به گفته اکبریان، پیش‌از این نسبت کنسانتره به شمش فولاد در کشور ما ۱۶ درصد بوده در شرایطی که در همان زمان این نسبت در بازارهای جهانی ۲۲.۵ درصد بود و هم‌اکنون نسبت کنسانتره به شمش در جهان به ۳۴ درصد رسیده است. این در حالی است که هنوز برخی‌ها اعتقاد دارند که سنگ‌آهن و کنسانتره در داخل کشور باید با همان قیمت‌های قبل فروخته شود.

رئیس انجمن سنگ‌آهن گفت: هم‌اکنون، حاشیه سود در فولاد افزایش یافته و اگر به توزیع متوازن سود درکل زنجیره و اقتصاد بازار اعتقاد داریم باید نرخ سنگ آهن نیز منطقی و متعادل شود.

▣ پیامدهای عرضه بورسی سنگ‌آهن

وی درباره پیامدهای عرضه بورسی سنگ‌آهن توضیح داد: عرضه سنگ‌آهن در بورس کالا به معنای ایجاد شرایط رقابتی، آزاد و شفاف است که عرضه و تقاضا نرخ را کشف می‌کند در این میان باید از دخالت‌های غیرکارشناسی در روند بازارجلوگیری کرد تا معاملات مسیر درست و واقعی خود را طی کند؛ عرضه بورسی سنگ‌آهن مورد تأیید انجمن و تمام تولیدکنندگان است و از آن استقبال خواهد شد. وی با بیان اینکه نرخ غیرمنطقی و دستوری محصولات در سال‌های اخیر علت اصلی فرار سرمایه از بخش معدن بوده است، گفت: براساس بررسی‌ها، سال گذشته موفق نشدیم به اهداف تعیین‌شده در بخش سنگ‌آهن دست یابیم که مهم‌ترین علت آن نرخ پایین و غیرمنطقی محصولات است از این رو باید اجازه دهیم سنگ‌آهن در بستری شفاف یعنی بورس کشف شود. به گفته اکبریان، این معضل یعنی نرخ پایین در شرایطی که نرخ محصولات سایر حلقه‌های زنجیره بالاست، موجب شده تا با کاهش سرمایه‌گذاری در این بخش ضمن کاهش اکتشافات جدید و ماشین‌آلات فرسوده مواجه شویم؛ درواقع سرکوب نرخ سنگ‌آهن زمینه کاهش تولید و ظرفیت‌های تولید را فراهم کرده که در آینده، تبعات منفی زیادی به همراه خواهد داشت و باید سریع‌تر با حمایت همه‌جانبه نسبت به واقعی‌سازی نرخ محصولات معدنی اقدام کرد.

کمک صفر دولت به ارتقای ایمنی معادن

دبیر انجمن زغال‌سنگ با اشاره به اینکه متأسفانه دولت در تجهیز معادن زغال‌سنگ و استقرار پایگاه‌های امداد و نجات اقداماتی را انجام نداده است، گفت: دولت به جای کمک، حقوق دولتی معادن زغال‌سنگ را ۲۰ برابر کرده است.

به گزارش تسنیم، سعید صمدی در خصوص جزییات حادثه معدن زغال‌سنگ دامغان، اظهار کرد: این معدن یکی از معادن بزرگ استان سمنان به شمار می‌آید که عمر ۴۰ ساله دارد.

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران با بیان اینکه هنوز نمی‌توان دلایل اصلی بروز این حادثه را ارزیابی کرد، تصریح کرد: درحال‌حاضر مشغول باز کردن کارگاه استخراج هستند و تا اتمام این روند نمی‌توان نتیجه نهایی را اعلام کرد.

دبیر انجمن زغال‌سنگ با اشاره به اینکه متأسفانه دولت در تجهیز معادن زغال‌سنگ و استقرار پایگاه‌های امداد و نجات اقداماتی را انجام نداده است، گفت: دولت به جای کمک حقوق دولتی معادن زغال‌سنگ را ۲۰ برابر کرده و هر چقدرهم اعتراض کردیم نتیجه‌ای نرسیدیم. در سال‌های اخیر، موضوع ریزش معدن زغال‌سنگ در شهرستان دامغان بارها در فهرست اخبار حوادث بوده است.

حسین صادق خوردی بر اثر ریزش تونل کلاریز در ۳۰ آبان ۹۷، علی عجم اکرمی و محمود مومن در ۲۳ خرداد ۹۸ بر اثر ریزش تونل برناکی، مجتبی گیلان در ۲۶ خرداد ۹۸ بر اثر گازگرفتگی در تونل رزمجای غربی و این‌بار جان‌باختن روشنایی و افضلی در تونل شماره۴۲، تنها بخشی از حوادث معدنی منجر به فوت در معادن زغال‌سنگ شرکت البرز شرقی است.

همزمان با روز جهانی کار و کارگر، تونل ۴۲ معدن طزره به زندگی ۲ کارگر آن پایان داد تا«افضلی» ۳۷ ساله و پدر ۳پسر و «روشنایی» ۲۵ ساله را که در آستانه آغاز یک زندگی مشترک قرار داشت، از ادامه زندگی محروم کند.

استخراج ۱۱ هزار تن خاک نسوز از بزرگ‌ترین معدن غرب آسیا

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان چهار محال و بختیاری از استخراج ۱۱ هزار تن خاک نسوز از یکی از معادن این استان خبرداد و گفت: استخراج سالانه این معدن حدود ۱۵ هزار تن خاک نسوز است.

به گزارش شاتا، سجاد رستمی گفت: مواد استخراج شده از معدن شهید نیلچیان شامل ۲ نوع خاک نسوز به نام‌های «آرژیلیت» و«بوکسیت» با عیار ۶۷ تا۷۶ درصد، که در ایران و خاورمیانه از نظر عیار و حجم ذخیره بی‌نظیر است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان چهارمحال و بختیاری افزود: از خاک نسوز استخراج شده انواع فرآورده‌های نسوز ازجمله آلومینا و مواد نسوز فرآوری می‌شود.

وی گفت: معدن شهید نیلچیان با حفاری ۳۱حلقه چاه به طول ۵ هزار متر در محدوده‌ای به وسعت ۲۰۰ هکتار واقع شده که از نظر نوع، کیفیت و مرغوبیت تولید به عنوان بهترین معدن خاک‌نسوز ایران هم مطرح است.

رستمی ظرفیت استخراج سالانه این معدن را ۱۵ هزار تن خاک نسوز اعلام کرد و گفت: عملیات اکتشاف این معدن زیرزمینی سال ۴۸ و عملیات بهره‌برداری آن ازسال ۵۳ درمنطقه باجگیران و ۲ پلان چهارمحال و بختیاری انجام شده است.

وی افزود: هم اکنون ۱۷۰ معدن با اشتغال هزار و ۵۳۳ نفر در استان چهارمحال و بختیاری وجود دارد.

برای نخستین بار در کشور انجام شد

بومی‌سازی تجهیز انباشت و برداشت کارخانه‌های گندله‌سازی گهرزمین

متخصصان شرکت گهرزمین به همراه تیم ترکیبی از مهندسان نخبه توانستند قطعات یکی از پیچیده‌ترین ماشین‌های کارخانه‌های گندله‌سازی را بومی‌سازی کنند.

به گزارش روابط‌عمومی سنگ‌آهن گهرزمین، تداوم تجربه موفق شرکت سنگ‌آهن گهرزمین در بومی‌سازی برای نخستین‌بار بخش مهمی از قطعات و مجموعه‌های استراتژیک صنایع معدنی، زمینه‌ساز جرات، جسارت و همت تیم ترکیبی مهندسین نخبه جوان با متخصصان کارآزموده و پیشکسوت این شرکت به توسعه سطح بومی‌سازی از قطعات به ساخت داخل یکی از پیچیده‌ترین ماشین‌های کارخانه گندله‌سازی، با نام ماشین انباشت و برداشت ترکیبی (Combined Stacker-Reclaimer) شده است. بومی‌سازی این تجهیز عظیم که دارای بیش از ۹۰۰تن وزن و ظرفیت طراحی انباشت و برداشت، به‌ترتیب، ۱۸۰۰ و ۲۰۰۰ تن بر ساعت است، با صحه‌گذاری توانمندی‌های طراحی و مهندسی ساخت گروه صنعتی منگنان، در این شرکت اجرا شده و تاکنون، حدود ۹۰درصد پیشرفت داشته است که انتظار می‌رود، این تجهیز، در اوایل خردادماه امسال در مدار تولید و بهره‌برداری قرار گیرد.

شایان ذکر است بومی‌سازی این ماشین عظیم، علاوه بر خودکفایی و قطع وابستگی و توسعه توان طراحی، منتج به جلوگیری از خروج ارز به‌میزان حدود ۶ میلیون یورو و اشتغال‌زایی مستقیم و غیرمستقیم به‌میزان حدود ۱۵۰ نفر در زمان احداث و حدود ۵۰ نفر در زمان بهره‌برداری نیز شده و در سال تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها، دستاورد دیگری بر اقدامات پیشین بومی‌سازی شرکت سنگ‌آهن گهرزمین در طراحی و ساخت داخل قطعات، مجموعه‌ها و تجهیزات و ماشین‌آلات فناورانه مورد نیاز خطوط تولید صنایع معدنی کشور می‌افزاید.

چگونه فولاد آب دیده شد؟

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

اتکا به توان داخل و پرهیز از وابستگی به مذاکرات و شرطی شدن؛ عاملی برای رشد صنعت فولاد در سال‌های اخیر بوده است به طوری که صنعت فولاد ایران در جایگاه دهم دنیا قرار گرفته و هر سال شاهد ایجاد ظرفیت‌های جدید تولید در این صنعت هستیم.

به گزارش فارس، هرچند تشدید تحریم‌ها در سال‌های اخیر مشکلات و محدودیت‌هایی را برای تولیدکنندگان کشور به همراه داشت، اما مرور آمارها نشان می‌دهد، صنعتگرانی که حیات خود را به مذاکرات گره نزدند و درگیر اقتصاد شرطی نشدند، نه تنها توانستند تولید خود را حفظ کنند، بلکه روندی رو به رشد داشته و میزان تولیدات‌شان هر سال افزایش یافته است. یکی از این نمونه‌ها، صنعت فولاد است که در سال‌های اخیر با وجود محدودیت‌هایی که از سوی دولت گریبان‌گیرش شد، اما با روندی روبه‌رشد همراه بوده است. در واقع فولادی‌ها بدون اینکه پُتک مذاکرات را بخورند و صعود خود را مشروط به حضور شرکت‌های خارجی کنند، رشد کردند و آب دیده شدند.

بررسی وضعیت صنعت فولاد کشور نشان می‌دهد، در سال ۵۶ کمتر از یک میلیون تن فولاد در کشور تولید می شد و ۴ میلیون تن نیز واردات فولاد داشتیم، اما در حال حاضر میزان تولید فولاد کشور به حدود ۲۹ میلیون تن رسیده، به طوری که در رتبه دهم بین کشورهای بزرگ تولیدکننده فولاد قرار داریم و ۶۲ درصد ظرفیت فولاد خاورمیانه به ایران اختصاص دارد.

جایگاه ایران در سال ۹۸ در بین ۶۵ فولادساز جهان در رده‌های دهم و یازدهم متغیر بود و این در حالی است که در اوایل دهه ۹۰ کشورمان از نظر تولید فولاد در جایگاه هفدهم قرار داشت. در عین حال، با وجود شیوع کرونا و تاثیر آن بر اکثر فعالیت‌های اقتصادی، تولید فولاد در بخش های مختلف اعم از تیرآهن، میلگرد، ورق گرم، اسلب و آهن‌اسفنجی در سال ۹۹ از رشد نسبت به سال ۹۸ برخوردار بود که نشان می‌دهد صنعت فولاد از توانمندی بالایی برخوردار است که اگر به آن توجه شود (به ویژه در تامین برق و آب مورد نیاز کارخانه‌ها) قابلیت تولیدات بیشتر را خواهد داشت.

هرچند در سال‌های اخیر برخی مداخلات دولتی در زمینه صادرات و قیمت گذاری فولاد انجام شده، به نحوی که صادرات با محدودیت روبه‌رو شده (این محدودیت‌ها باعث کاهش صادرات در سال ۹۹ نسبت به ۹۸ شد) یا فولادسازان مجبور به عرضه محصولات‌شان با نرخ های مشخص شده‌اند، اما باز هم شاهد عقب رفت این صنعت نبوده‌ایم و تولید فولاد روند مثبتی را داشته است. قطعا اگر این محدودیت‌ها و مداخلات نبود، رشد بیشتری در این صنعت اتفاق می‌افتاد و علاوه بر توسعه ظرفیت و رشد تولید فولاد شاهد به‌روزرسانی تکنولوژی تولید در خطوط جدید کارخانه‌های فولادی بودیم.

▣ رشد سالانه یک میلیون تنی تولید فولاد

بررسی روند تولید و ظرفیت‌سازی صنعت فولاد در کشور نشان می‌دهد ظرفیت تولید محصولات فولادی از ۱۳ میلیون تن در سال ۱۳۸۴ به ۳۱ میلیون تن در سال ۱۳۹۱ رسیده که با رشد ۱۳۸ درصدی همراه بوده است.

در عین حال، میزان تولید فولاد خام از ۱۱ میلیون و ۱۲۹ هزار تن در سال ۸۸ به ۱۵میلیون و ۶۴۰ هزار تن در سال ۹۲ رسیده است. یعنی به طور متوسط سالانه حدود یک میلیون تن رشد تولید اتفاق افتاده است. در مورد محصولات فولادی نیز میزان تولید در سال ۸۸ معادل ۱۴ میلیون و ۲۲۰ هزار تن بوده که در سال ۹۲ به ۱۶ میلیون و ۵۶۷هزار تن رسیده است.

▣ رشد تولید فولاد با تشدید تحریم‌ها

با تشدید تحریم‌ها، انتظار بر این بود که صنعت فولاد به عنوان دومین صنعت بزرگ کشور بعد از نفت، آسیب جدی از محدودیت‌های ناشی از تحریم را متحمل شود و شاهد افت این صنعت باشیم، اما آنچه آمار نشان می‌دهد این است که نه تنها تولید با افت روبه‌رو نشد، بلکه شاهد افزایش تولید و ایجاد ظرفیت‌های جدید در فولادسازی کشور نیز بودیم. این اتفاق قطعا از آنجایی ناشی می شود که صنعتگران کشور بدون توجه به محدودیت‌های ایجاد شده و قطعا با تکیه بر توان و دانش فنی خود به کارشان ادامه دادند و رشد خود را به مسائلی مانند رفع تحریم‌ها گره نزدند. به طوری که حتی در سال‌های اخیر شاهد رشد تولید فولاد در کشور به نسبت سال‌های قبل از آن نیز بودیم و اگر در سال های قبل به طور متوسط افزایش یک میلیون تنی تولید فولاد را داشتیم در سال‌های پایانی دهه ۹۰ شاهد رشد ۱,۵ تا ۲ میلیون تنی تولید فولاد در هر سال بودیم.

طبق آمار رسمی وزارت صنعت، تولید فولاد خام در کشور از ۱۵ میلیون و ۴۸۱ هزار تن در سال ۹۲ به ۱۶ میلیون و ۶۳۴ هزار تن در سال ۹۳ رسید که با رشد ۷,۵ درصدی همراه بوده است.

وضعیت تولید فولاد در سال ۹۴ در ایران هرچند با افت ناچیزی همراه شد، اما این کاهش تولید از رکود کلی صنعت فولاد در دنیا نشأت می‌گرفت و در واقع کل صنعت فولاد دنیا گرفتار رکود شد. در این شرایط تولید فولاد خام ایران با افت ۰,۶ درصدی نسبت به سال ۹۳ به ۱۶ میلیون و ۷۱۳ هزار تن رسید.

به گفته کارشناسان صنعت فولاد، حجم زیادی از مازاد عرضه فولاد، بازار را در وضعیت ناپایدار قرار داد و شرایطی را ایجاد کرد که منجربه زیان بسیاری از فولادسازان و حتی خروج بسیاری از شرکت‌های خارجی از چرخه تولید شد. بیشترین مازاد تولید فولاد از سوی چین ایجاد شد و از سوی دیگر، زیان کارخانه‌های چینی نیز موجب کاهش تولید جهانی فولاد در اواخر سال ۹۴ شد.

اما در سال ۹۵ دوباره رونق به صنعت فولاد کشور بازگشت و شاهد رشد ۹ درصدی تولید فولاد خام بودیم به طوری که میزان تولید فولاد خام در این سال به ۱۸ میلیون تن رسید و در عین حال، تولید محصولات فولادی نیز با رشد ۱,۴ درصدی نسبت به سال ۹۴، به ۱۷ میلیون و ۶۸۱ هزار تن افزایش یافت.

در مورد وضعیت تولید فولاد در سال ۹۶ نیز باید به رشد ۱۱ درصدی تولید فولاد خام و افزایش ۳,۵ درصدی تولید محصولات فولادی در مقایسه با سال ۹۵ اشاره کنیم به طوری که ۲۰ میلیون و ۸۳۳ هزار تن فولاد خام در کشور تولید شد.

روند صعودی تولید فولاد خام در سال ۹۷ نیز ادامه یافت و به ۲۲ میلیون و ۴۰۰ هزار تن رسید که رشد ۷,۵ درصدی را نسبت به سال قبل از آن نشان می دهد. در این شرایط تولید محصولات فولادی نیز ۴ درصد افزایش یافت و به ۱۹,۵ میلیون تن رسید.

در سال ۹۸ نیز رشد تولید فولاد خام به ۷,۴ درصد رسید و صنعتگران کشور توانستند ۲۵ میلیون و ۳۴۴ هزار تن فولاد خام تولید کنند. تولید محصولات فولادی نیز در این سال با رشد ۵ درصدی نسبت به سال ۹۷ به ۲۰ میلیون و ۵۴۸ هزار تن رسید.

رشد تولیدات صنعت فولاد در سال گذشته نیز ادامه یافت و تولید فولاد خام با افزایش ۷,۳ درصدی نسبت به سال ۹۸ به ۲۸ میلیون و ۳۷۴ هزار تن رسید. در این سال تولید محصولات فولادی نیز با افزایش ۷,۲درصدی به ۲۵ میلیون تن رسید. به این ترتیب مشاهده می‌کنیم که صنعت فولاد کشور در سال‌های اخیر توانسته در برابر محدودیت‌های اقتصادی و مالی تاب بیاورد و برعکس برخی صنایع مانند خودروسازی، بدون وابسته کردن خود به مذاکرات بین‌المللی روند صعودی تولیداتش را ادامه دهد. البته نباید فراموش کرد که تحریم‌ها بر این صنعت نیز اثرگذار بوده و باعث عقب‌ماندگی فولادسازان از برنامه‌ریزی انجام شده برای افزایش تولیداتشان شده است.

براساس برنامه ریزی انجام شده باید تولید فولاد ایران در سال ۱۴۰۴ به ۵۵ میلیون تن برسد یعنی نسبت به میزان تولید فعلی باید رشد ۷۰ تا ۸۰ درصدی را داشته باشیم که کار سختی خواهد بود و قطعا برای تحقق آن باید از هر نوع مداخله دستوری و یا شرطی کردن حیات این صنعت با مذاکرات بین‌المللی یا مسائل دیگر پرهیز شود.

سیمان باید در بورس کالا عرضه شود

یک کارشناس صنعت سیمان گفت: اگر سیمان در بورس کالا عرضه شود به نفع تولیدکنندگان است، اما دولت مانع از این اقدام می‌شود.

لطفعلی بخشی کارشناس صنعت سیمان در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان، اظهار کرد: اگر سیمان در بورس کالا عرضه شود به نفع تولیدکنندگان است، اما دولت مانع از این اقدام می‌شود البته درحال‌حاضر نرخ سیمان تا حدودی در بازار واقعی است، اما باید بدانیم که نرخ سیمان تولیدی در کارخانه با آنچه که در بازار عرضه می‌شود یکسان نیست و به دلیل وجود مابه التفاوت در مصالح‌فروشی‌ها مشکلاتی برای این صنعت ایجاد می‌شود.

بخشی با تاکید بر اینکه صنعت سیمان نیاز به تحول و ساماندهی دارد گفت: در مورد نرخ مسکن چند فاکتور از جمله زمین، نیروی کار، سیم، کابل، گچ، سیمان و آهن مطرح است و سیمان یک و نیم درصد نرخ تمام شده در ساخت مسکن محاسبه می‌شود؛ از این رو ایجاد ساختار مناسب برای عرضه سیمان ضروری است. او با اشاره به اینکه متاسفانه هنوز دولت از طرق مختلف در نرخ سیمان دخالت می‌کند، بیان کرد: این اقدام پوپولیستی است و منجر به رانت و فساد می‌شود و امیدواریم امسال این رویه پایان یابد. بخشی گفت: هنوز در اقتصاد ما برخی معتقدند که نرخ محصولاتی همچون سیمان و فولاد نباید افزایش پیدا کند این در حالی است که هزینه‌های جانبی تولید، نرخ جهانی و دستمزد کارگر افزایش قابل توجهی پیدا کرده است.

نایب رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران:

چالش‌های بخش فولاد ناشی از مسائل داخلی است

به گفته نایب رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران به دلیل مشکلات نقل و انتقال پول و دور زدن تحریم‌ها، فولاد صادراتی ایران ۲۰ تا ۵۰ دلار در هر تن مشمول هزینه‌های اضافی باربری می‌شود.

رسول خلیفه‌سلطانی، دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران درباره تاثیر رفع تحریم بر صنعت فولاد به تجارت‌نیوز گفت: واردات برخی مواد اولیه، قطعات و تجهیزات با رفع تحریم‌ها آسان خواهد شد اما آن‌چه نسبت به آن هراس داریم، واردات کالاهایی است که به قدرکفایت در کشور تولید می‌شود.

او گفت: کیفیت فولاد ایران قابل رقابت با محصول مشابه در بازارهای جهانی است اما در حال حاضر با قیمت کمتر از بازارهای جهانی عرضه می‌شود و درصورت برداشتن تحریم‌ها، افزایش صادرات فولاد کشور با قیمت بهتر را خواهیم داشت.

خلیفه سلطانی با اشاره به کاهش بهای تمام شده تولید در صورت رفع تحریم‌ها افزود: رفع تحریم در واقع می‌تواند تنگنای صادرات فولاد و مشکلاتی نظیر افزایش بهای تمام شده صادرات و هزینه بالای واردات قطعات، تجهیزات و تکنولوژی را رفع کند و صادرات فولاد کشور را افزایش دهد و از آن سو می‌توانیم تجهیزات را ارزان‌تر وارد کنیم.

به گفته خلیفه سلطانی برداشتن تحریم منجر به رونق خطوط تولید و توسعه کشور می‌شود اما باید در نظر داشت که برداشتن تحریم‌ها به نظام توسعه‌ای فولاد لطمه نزند.

همچنین بهادر احرامیان، نایب رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران به تجارت‌نیوز گفت: به دلیل نداشتن مراودات بانکی و دور زدن تحریم‌ها فولاد صادراتی ایران مشمول هزینه‌های اضافی باربری در حدود ۲۰ تا ۵۰ دلار در هر تن می‌شود که در صورت رفع تحریم‌ها هزینه‌های باربری کاهش می‌یابد و ارزش افزوده بیشتری از صادرات فولاد و محصول تولیدی نصیب کشور خواهد شد.

احرامیان با اشاره به اینکه بخش بزرگی از چالش‌های بخش فولاد ناشی از مسائل داخلی است گفت: قیمت‌گذاری دستوری، عدم اعطای مجوز صادرات، ابهام در الزامات داخلی در بخش فولاد مشکل‌ساز شده و باعث کاهش صادرات فولاد در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸ شده است و امیدواریم با برداشتن تحریم‌ها افزایش صادرات در این بخش داشته باشیم.

ورق‌های فولادی ۱۵ درصد گران شد

باوجود کاهش نرخ ارز نرخ ورق متاثر از قیمت‌های جهانی ۱۰ تا ۱۵ درصد گران شد.

حمیدرضا رستگار در گفت‌وگو با تسنیم، با اشاره به اینکه شرایط رکود و روزهای انتخابات ریاست جمهوری باعث شده تا وضعیت بازار بلاتکلیف بوده و خبری از معاملات نباشد، اظهارکرد: در این شرایط بازار ارز نیز روند نزولی خود را طی می‌کند. وی افزود: جالب اینجاست با وجود اینکه ما شاهد کاهش نرخ ارز در بازار هستیم تولیدکنندگان نرخ آهن و فولاد را مدام تغییر می‌دهند. رئیس اتحایه فروشندگان آهن تصریح کرد: بهانه افزایش نرخ آنها افزایش هزینه‌های کارگری و حمل‌ونقل است اما به اعتقاد ما با محاسبه این هزینه‌ها بازهم افزایش قیمت‌ها منطقی نیست.

رستگار در ادامه اضافه کرد: با وجد روند کاهشی نرخ ارز نرخ ورق‌های فولادی در بازارهای جهانی ۱۰ تا ۱۵ درصد گران شده است البته نرخ آهن تغییراتی نداشته و معاملات این بخش در رکود به سر می‌برد.

روی خط خبر

انتصاب عضو جدید هیات مدیره شرکت مس

در حکمی، مهدی اهرابی به‌عنوان عضو جدید هیات مدیره شرکت ملی صنایع مس ایران منصوب شد.

به گزارش مس پرس، براساس این حکم مهدی اهرابی به عنوان نماینده موسسه صندوق بازنشستگی شرکت مس در هیات مدیره شرکت ملی صنایع مس ایران حضور می‌یابد.

مهدی اهرابی، استاد دانشگاه آزاد اسلامی و دانش آموخته اقتصاد در گرایش اقتصاد سنجی در مقطع دکتری است.

از سوابق مدیریتی و اجرایی عضو جدید هیات مدیره شرکت مس می‌توان به مدیریت امور فروش، مدیریت امور حقوقی، مشاور معاونت هماهنگی و معاونت هماهنگی شرکت ملی صنایع مس ایران اشاره کرد.

واکسیناسیون کادر درمان فولاد خوزستان ادامه می‌یابد

قائم مقام مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان در امور سلامت و بهداشت کارکنان گفت: شرکت فولاد خوزستان نخستین شرکت و سازمانی بود که با لطف خدا و پیگیری‌های انجام شده، با همکاری ریاست محترم دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان خوزستان، موفق شد در مرحله اول ۳۱ نفر از کادر درمان خود را که در مواجهه مستقیم با افراد مبتلا، یا مشکوک به ابتلاء به ویروس کووید-۱۹ بودند واکسینه کند.

به گزارش روابط عمومی فولاد خوزستان، مخبر دزفولی اظهارکرد: فرآیند واکسیناسیون کادر درمان شرکت ادامه خواهد یافت، و به زودی ۳۱نفر دیگر هم واکسن دریافت خواهند کرد؛ ضمن اینکه نوبت دوم واکسن گروه اول هم انجام خواهد شد.

وی در پاسخ به سؤالی درباره امکان وارد کردن واکسن برای تزریق به کارکنان شرکت، گفت: بر اساس اعلام سازمان بهداشت جهانی و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی کشورمان، واکسن‌هایی که جزء از طریق دولت‌ها یا نهادهای وابسته به سازمان بهداشت جهانی وارد می‌شوند، مورد تایید نیستند؛ چون میلیون‌ها دوز واکسن کاذب توسط سودجویان تولید شده است، که نه تنها ایمنی بخش نیستند؛ بلکه خطرآفرین هستند. واکسن‌هایی هم که از مجاری وزارت بهداشت وارد می‌شود براساس دسته‌بندی‌های علمی به افراد تزریق می‌شود؛ که کادر درمان، افراد پر خطر و مسن طبیعتا در اولویت هستند.

مخبر دزفولی در انتهای این مصاحبه ضمن توصیه اکید به رعایت الزامات بهداشتی گفت: با حمایت مدیرعامل محترم و پرتلاش شرکت هر گونه امکان دسترسی به واکسن‌های مورد تایید وزارت بهداشت برای تزریق به کارکنان عزیزمان را حتما پیگیری خواهیم کرد.

صادرات شمش آلومینیوم برای نخستین بار از راه‌آهن اراک

مدیرکل راه‌آهن اراک گفت: شمش آلومینیوم به عنوان یک محصول استراتژیک تولیدی این استان برای نخستین‌بار از سوی راه‌آهن این شهرستان بارگیری و به خارج از کشور صادر شد.

حمید گوگوچانی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: یک‌هزار تن شمش آلومینیوم از شرکت آلومینیوم اراک در واگن‌های اروپایی بارگیری و به مقصد ترکیه صادر شد. وی ضمن اعلام آمادگی برای حمل مواد اولیه مورد نیاز و محصولات تولیدی شرکت های مختلف صنعتی استان مرکزی از بنادر مختلف و پایانه های ریلی مرزی گفت: در این راستا نشست‌های مختلفی با شرکت‌های تولیدی و صنعتی برای انتقال بار از شبکه جاده‌ای به ریلی به‌صورت حمل مستقیم ریلی و حمل ترکیبی برگزار شده است. مدیرکل راه‌آهن اراک خاطرنشان کرد: حمل بار از سوی راه‌آهن علاوه بر کمک به روان‌سازی و کاهش ترافیک جاده‌ای، افزایش ایمنی در حمل بار و جلوگیری از بروز حوادث جاده‌ای برای صاحبان بار نیز یک مزیت اقتصادی محسوب می‌شود. حوزه راه‌آهن اراک شامل ۵۴۵ کیلومتر خطوط ریلی در پنج استان قم، مرکزی، لرستان، همدان و کرمانشاه است که ۲۱ ایستگاه را تحت پوشش دارد.

خبر

بازی تازه چین در بازار مس و سنگ‌آهن

تحلیلگران ارشد فست مارکتز (متال بولتن) اعلام کردند، مقامات دولتی چین به تحلیلگران، واسطه‌ها و همین‌طور تجار اصلی مس و سنگ‌آهن چینی دستور داده‌اند که از اظهارنظر و پیش‌بینی بازار پیرامون روند صعودی قیمت‌های فلزات که در هفته‌های گذشته رکورد شکنی کرده‌اند، اجتناب کنند.

به گزارش کالاخبر، Wing Yan Julian Luk و Peter Hannah که در زمینه تعیین شاخص‌های فلزات رنگین و سنگ‌آهن فعالیت دارند، و به نقل از یک منبع آگاه اعلام کردند؛ مقامات چینی هشدار داده‌اند تمایلات و اظهارات تقویت‌کننده بر بازارهای مس و سنگ‌آهن می‌تواند بر خلاف روح سیاست‌های اخیر مطرح شده از سوی سیاستمداران ارشد چین باشد.

این اقدام چین برخلاف اصل و روحیه تجارت آزاد است و ممکن است در طول هفته‌های آتی شاهد دستکاری عمدی و دستوری شاخص‌های سنگ‌آهن و مس در نشریات و جراید بین‌المللی باشیم.

کمیته دائمی شورای همکاری خلیج‌فارس پیشنهاد داد

اعمال تعرفه‌های حمایتی بر مقاطع فولادی

گروه معدن

کمیته دائمی شورای همکاری خلیج‌فارس در پی به نتیجه رسیدن تحقیقات در ماه فوریه، وضع تعرفه‌های حفاظتی قطعی را به مدت ۳ سال بر روی محصولات مختلف فولادی پیشنهاد داد.

به گزارش کالاخبر، در سال اول عوارض ۱۶درصدی بر ارزش CIF محموله وارداتی اعمال خواهد شد و پس از آن تعرفه ۱۵.۲ درصدی در سال دوم و ۱۴.۴۴ درصدی در سال سوم اعمال می‌شود. اکنون کمیته وزیران شورای همکاری خلیج‌فارس باید تصمیم بگیرد که آیا تعرفه‌ها به اجرا درآیند یا خیر؟

این تعرفه‌ها درمورد کشورهای در حال توسعه معینی ازجمله مجارستان، مصر و پاکستان اعمال نخواهد شد. این شورا همچنین درمورد کشورهای EFTA (شامل ایسلند، لیختنشتاین، نروژ وسوئیس) که توافقنامه‌های دو جانبه با شورای همکاری خلیج‌فارس دارند اعمال نخواهد شد، اگرچه میزان عرضه این کشورها کمتر از یک درصد از کل واردات را نشان می‌دهد. در جولای ۲۰۲۰ دبیرخانه فنی GCC-Bureau زمانی که افزایش واردات باعث آسیب به صنعت فولاد این بلوک شد اقدامات مقابله با آسیب در تجارت بین‌المللی را اتخاذ کرد. با این حال هیچ تعرفه مقدماتی وضع نشد. در فوریه ۲۰۲۱ پیشنهاد شد اقدامات قطعی حفاظتی برای حمایت از صنعت فولاد اعمال شود با این حال تعدادی از محصولات ازجمله نورد گرم و نورد سرد و همین‌طور مقاطع تخت فولادی از تخفیفات مستثنا شدند. دبیرخانه عمومی شورای همکاری خلیج‌فارس در گزارش خود اعلام کرده درحال‌حاضر ظرفیت‌های کافی در حوزه تولید در کشورهای GCC برای تامین تقاضای منطقه خلیج‌فارس وجود دارد و بنابراین مشتریان با اعمال اقدامات پیشگیرانه تحت تاثیر قرار نخواهند گرفت. اگر اقدامات نهایی اعمال نشود، سهم بازار صنایع فولادی کشورهای منطقه شورای همکاری خلیج‌فارس بیش از پیش به نفع افزایش واردات با نرخ پایین کاهش می‌یابد. هدف از اعمال این اقدامات جلوگیری از واردات نیست بلکه اصلاح وضعیت بازار خلیج‌فارس و ایجاد شرایط رقابت عادلانه است.

این گزارش اذعان می‌کند که تولید محلی درحال‌حاضر می‌تواند ۱۰۸ درصد از نیاز بازار داخلی برای این محصولات را پوشش دهد و حتی در صورت استفاده کامل از ظرفیت، این صنایع می‌تواند ۱۸۹ درصد از نیاز را برآورده کنند. واردات محصولات مورد بحث در این گزارش، به منطقه شورای همکاری خلیج‌فارس در بین ماه‌های جولای ۲۰۱۸ تا ژوئن ۲۰۱۹ به ۲.۰۶ میلیون تن رسید درحالی که درمجموع سال ۲۰۱۸ حدود ۲.۱۷ میلیون تن، سال ۲۰۱۷ حدود ۲.۲۳ میلیون تن، سال ۲۰۱۶ بالغ بر ۲.۲۹ میلیون تن، سال ۲۰۱۵ حدود ۲.۵۲ میلیون تن و سال ۲۰۱۴ نیز ۱.۹۷ میلیون تن بوده است. واردات محصولات تخت تحت بررسی در جولای ۲۰۱۸ تا ژوئن ۲۰۱۹ به ۵۹۵ هزار و ۳۴۰ تن رسید درحالی که در سال ۲۰۱۴ حدود ۶۱۸ هزار و ۶۰۰ تن بوده است، اما این میزان واردات در مقایسه با تولیدات محلی حدود ۶۱ درصدی افزایش یافته است. واردات مقاطع طولانی هم در طول مدت جولای ۲۰۱۸ تا ژوئن ۲۰۱۹ بالغ بر ۶۹۶ هزار و ۵۳۰ تن گزارش شده که نه تنها از ۶۶۵ هزار و ۶۰۰ تن سال ۲۰۱۴ بیشتر است بلکه ۲۵ درصد نسبت به تولید داخلی افزایش یافته است. واردات لوله در جولای ۲۰۱۸ تا ژوئن ۲۰۱۹ نیز ۷۷۰ هزار و ۹۷۰ تن در برابر ۶۸۹ هزار ۵۷۰ تن واردات سال ۲۰۱۴ بوده و نسبت به تولید داخلی ۹ درصد افزایش داشته است. تولید داخلی تمام محصولات تحت بررسی در جولای ۲۰۱۸ تا ژوئن ۲۰۱۹ با توجه به کاهش ضریب بهره‌گیری از ظرفیت‌ها به ۷۴.۶ درصد از ۷۹.۸ درصد در سطح سال ۲۰۱۴ کاهش یافته است. بیشترین تأثیر بر محصولات تخت فولادی بوده، به طوری که میزان تولید و بهره‌برداری به ترتیب به ۵۹.۷ درصد و ۵۴.۹ درصد سطح سال ۲۰۱۴ کاهش یافته است. سهم صنایع GCC در فروش بازار محلی در جولای ۲۰۱۸ تا ژوئن ۲۰۱۹ به ۹۴ درصد از سطح ۲۰۱۴ کاهش یافت، در حالی که سهم واردات به ۱۲۸.۸ درصد افزایش یافته است. بر اساس این معیارها، کارخانه‌های لوله‌سازی محلی بیشترین تأثیر را از این روند داشتند. همچنین سهم صنایع GCC در فروش ۸۷ درصد کاهش یافت در حالی که سهم واردات ۱۱۱ درصد افزایش داشته است.

سرب و روی از موج گرانی جا ماندند

فلزات صنعتی تحت تاثیر چشم‌انداز احیای بخش تولید در دوران پساکرونا درخشش چشمگیری پیدا کرده‌اند. به گزارش ایسنا، اما همه فلزات افزایش نرخ چشمگیر را تجربه نکردند. سرب و روی تحت تاثیر روند صعودی گسترده بازارهای کالا، افزایش نرخ داشته‌اند اما در حالی که نرخ مس از پایین‌ترین رکوردش در مارس سال ۲۰۲۰ بیش از ۲ برابر افزایش پیدا کرده، نرخ روی تنها ۵۸ درصد و سرب ۳۰ درصد رشد کرده است. گروه بین‌المللی مطالعات سرب و روی (ILZSG) علت این امر را ماز اد عرضه بزرگ در سال گذشته و ادامه روند مشابه در سال میلادی جاری برشمرده است. بازار روی پالایش شده مازاد عرضه ۴۸۶ هزار تن را در سال گذشته داشت و پیش‌بینی می‌شود مازاد عرضه امسال به ۳۵۳ هزار تن می‌رسد. در این بین، تولید سرب در سال گذشته ۱۷۲ هزار تن بالاتر از میزان مصرف بود و امسال هم ۹۶ هزار تن مازاد عرضه این فلز وجود خواهد شد که سومین سال متوالی مازاد عرضه در بازار سرب به شمار می‌رود. تولید معدنی روی سال گذشته در کشورهای تولیدکننده از قرنطینه لطمه دید و ۴.۹ درصد در مقایسه با سال ۲۰۱۹ کاهش یافت. اما کارخانه‌های ذوب جهان با وجود افت استفاده از ظرفیت تولید، موفق شدند تولید این فلز را ۱.۶ درصد افزایش دهند. تولید سرب در هر دو شکل معدنی و پالایش شده در سال ۲۰۲۰ کاهش پیدا کرد اما تقاضا کاهش بیشتری داشت که با توجه به مختل شدن فعالیت بخش خودروسازی که مصرف کننده این فلز است، تعجب آور نبود. چین که در بازارهای دیگر مانند مس و آلومینیوم مازاد تقاضای سایر کشورهای جهان را به سرعت مصرف کرده است، به کمک این دو فلز نیامد. واردات روی پالایش شده به چین سال گذشته شش درصد کاهش یافت و به ۵۱۲ هزار تن رسید که دومین کاهش سالانه متوالی بود. واردات سرب پالایش شده هم در ۲ سال گذشته ریزش کرده و از ۱۰۲ هزار تن در سال ۲۰۱۸ به ۱۷ هزار تن در سال ۲۰۲۰ سقوط کرد. مازاد فیزیکی بر نرخ سرب و روی که بر خلاف فلزات دیگر، هیچ ارتباطی با برقی‌سازی و کربن‌زدایی ندارند تاثیر کاهشی گذاشته است. در واقع سرب در روند گذار از موتورهای احتراق داخلی به خودروهای برقی، یک بازنده بدیهی به شمار می‌رود. روی هم با وجود این که در باتری استفاده می‌شود اما سهم کوچکی در این بخش دارد که تحت سلطه فولادگالوانیزه قرار دارد.

بر اساس گزارش اویل پرایس، هر دو فلز از احیای بخش تولید جهانی بهره می‌برند اما بعید است جذابیت سرمایه‌گذاری مشابه فلزات مورد استفاده در ساخت باتری مانند لیتیوم و کبالت را داشته باشند.

۲۵ فرصت معدنی در شاهرود وجود دارد

فرماندار شهرستان شاهرود با بیان اینکه از مجموع ۴۵فرصت معدنی استان، ۲۵ فرصت در شهرستان شاهرود موجود است، گفت: مسئولان با توجه به ظرفیت‌های موجود باید با تصمیم جدی‌تر در صدد برطرف کردن مشکلات زیرساختی ازجمله ایجاد صنایع تبدیلی این معادن برآمده تا با ادامه فعالیت آنان در ایجاد اشتغال پایدار برای جوانان بیشتر سهیم باشند.

به گزارش ایرنا، ابوطالب جلالی ادامه داد: مجوز فعالیت برای بیشتر معادن طرود صادر شده است و استخراج مواد معدنی انجام می‌شود اما کار فرآوری که بیشترین سهم اشتغال را دارد در شهرها و استان‌های دیگر انجام می‌شود.

وی با بیان اینکه باید با برطرف کردن مشکلات در خصوص فرآوری مواد معدنی از سرمایه‌گذاران حمایت کرد، ابرازکرد: به هنگام صدور مجوز برای سرمایه‌گذار باید تکالیفی ازجمله فرآوری مواد معدنی با ورود فناوری‌های به روز در محل استخراج تعیین شود.

جلالی فرآوری مواد استخراج شده را موجب ایجاد اشتغال بیشتر در منطقه خواند و افزود: با فرآوری مواد استخراج شده می‌توان از افراد متخصص بومی بیشتری استفاده کرد و این امر موجب ایجاد تنوع شغلی و استمرار کار آن معدن خواهد شد.

یکی از محورهای توسعه هر منطقه‌ای استفاده از مزیت‌های نسبی آن خطه و سرمایه‌گذاری بر روی آنها است که می‌تواند با کمترین هزینه بیشترین دستاورد را داشته باشد. بنابراین ساخت واحدهای فرآوری محصولات کشاورزی، باغی و معدنی در شهرستان شاهرود و حتی شرق استان سمنان می‌تواند به مشکل بیکاری خاتمه داده و ضمن ایجاد توسعه در همه ابعاد وضعیت اقتصادی مردم را نیز بهبود بخشد.

شهرستان شاهرود با حدود ۵۳ هزار کیلومترمربع وسعت و ۲۲۰ هزار تن جمعیت یکی از بزرگ‌ترین شهرستان‌های کشور است.

معدن نمک جاجرم در انتظار سرمایه‌گذار

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

معادن گنج‌های هر منطقه‌ای به شمار می‌آیند اما برخی معادن به اندازه ارزش‌شان موردتوجه قرار نمی‌گیرند که معدن نمک جاجرم یکی از همین معادن است که درصورتی‌که با نگاه دلسوزانه به آن توجه شود می‌تواند زمینه اشتغال‌زایی و صادرات این محصول را فراهم کند.

نمک جاجرم همچون گنجینه‌ای در کال شور این منطقه محبوس مانده و به‌صورت سنتی استخراج و به فروش می‌رسد، حال آنکه بیشترین کویر و بیشترین نمک خراسان شمالی در شهرستان جاجرم واقع‌شده و تنها کارخانه تولید نمک این شهرستان نیز تعطیل است درحالی‌که کویر مملو از نمک باکیفیت، همچنان در انتظار سرمایه گزار برای عرضه این محصول به‌صورت صنعتی است.

در گذشته نمک جاجرم بزرگ‌ترین کالای تبادلی در منطقه با اشتغالزایی فراوان بود اما استخراج سنتی آن از رود کال شور، بعد از گذشت سال‌های متمادی هیچ‌گونه تغییری درروند آن نداشته است.

این در حالی است که می‌توان با راه‌اندازی صنایع پایین‌دستی این ظرفیت ارزشمند، اشتغال‌زایی زیادی داشت اما نگاه غیرتخصصی و حمایت نشدن فعالان بخش خصوصی باعث گمنام ماندن این معدن در جاجرم شده است.

مشکل این معدن زمانی بیشتر نمود پیدا می‌کند که تنها کارخانه نمک این شهرستان نیز ۷ سال تعطیل بوده حال‌آنکه جاجرم مرغوب‌ترین نمک کشور را دارد و در چند سال گذشته به فکر راه‌اندازی کارخانه‌ای به همین نام افتادند که نمک تصفیه و بهداشتی را عرضه و در همین راستا اشتغال‌زایی شود.

ناآشنایی سرمایه‌گذاران با معدن نمک جاجرم

محمدی یکی از شهروندان جاجرمی در این رابطه گفت: عدم استفاده از سرمایه‌گذاران بخش خصوصی باعث شده است منبع ارزشمند نمک جاجرم همچنان به‌صورت سنتی استخراج شود.

شهروندی دیگر اظهار کرد: معادن خفته جاجرم مدیران پیگیر را می‌طلبد و جاجرم حتی یک همایش سرمایه‌گذاری به خود ندیده و یک بروشور به‌دست کسی برای معرفی ظرفیت‌های این شهرستان داده نشده است.

رحیمی افزود: اگر سرمایه‌گذار معرفی و منبع عظیم نمک کال شور به‌صورت صنعتی استخراج شود، می‌تواند نمک موردنظر شهرها و استان‌های مجاور را تأمین کند و نقش مهمی در اشتغال‌زایی داشته باشد.

یکی دیگر از شهروندان هم گفت: نمک جاجرم منبع ارزشمندی محسوب می‌شود و اگر از ظرفیت‌های آن استفاده و به‌صورت صنعتی استخراج شود زمینه اشتغال‌زایی را فراهم می‌کند.

سعیدی ادامه داد: نمک جاجرم به صورت سنتی استخراج می‌شود ولی مردم بیشتر به سمت استفاده از نمک‌های یددار کشیده می‌شوند و نمک درشت را کمتر می‌پسندند.

برداشت نمک به‌صورت سنتی

در همین زمینه ولی‌اله اسماعیلی، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت شهرستان جاجرم گفت: درحال‌حاضر شرکت تعاونی کال شور برداشت نمک را انجام می‌دهند و در قالب نمک درشت به‌صورت فله‌ای به فروش می‌رسانند.

اسماعیلی افزود: به دلایلی ازجمله فصلی بودن برداشت نمک و داشتن مالک و همچنین وقوع سیلاب، باعث از بین رفتن نمک می‌شود سرمایه‌گذاری ورود نمی‌کند و تاکنون هم جذب نشده است.

وی ادامه داد: کارخانه نمک جاجرم هم به دلیل نبود سرمایه در گردش، تعطیل بود که این سرمایه در اختیار وی قرارگرفته و آماده فعال شدن است.

دلیل تعطیلی کارخانه

محمد سجادی، مدیرعامل کارخانه نمک گردون جاجرم در گفت‌وگو با فارس در رابطه با این موضوع، اظهار کرد: یکی از دلایل تعطیلی کارخانه نمک، نبود سرمایه در گردش بود که خوشبختانه در تعطیلات نوروز تأمین و تا آخر ماه شروع به کارخواهیم کرد.

وی اظهارکرد: از سال ۸۵ کارخانه نمک شروع به کارکرد که در اوایل شروع فعالیت تنها بسته‌بندی نمک انجام می‌شد اما با توجه به تأمین سرمایه در گردش برای نخستین بار روند تولید نمک هم انجام خواهد شد. وی ادامه داد: بعد از گذشت ۷ سال تعطیلی کارخانه نمک به کمک سرپرست امور شعب بانک ملی استان خراسان شمالی سرمایه در گردش به مبلغ ۷۰۰میلیون تومان تأمین شد که از اوایل اردیبهشت کارخانه نمک فعال و اشتغال‌زایی برای ۳۰ نفر را به همراه خواهد داشت.

معدن نمک جاجرم، ظرفیتی برای اشتغال‌زایی

علی مهدی‌زاده، کارشناس مسئول نظارت بر معادن استان خراسان شمالی نیز اظهار کرد: درحال‌حاضر در منطقه کال شور دو معدن نمک‌داریم، یک معدن شرکت تعاونی کال شور و دیگری نیز کارخانه نمک گردون جاجرم که درحال‌حاضر نمک برداشت می‌کنند.

وی افزود: برداشت نمک از معدن جاجرم تابع میزان بارش است و مقدار تولید نمک نیز بستگی به تعداد حوضچه‌ها است که درحال‌حاضر از حوضچه‌های طبیعی استفاده می‌شود.

وی ادامه داد: اگر از حوضچه‌های مصنوعی استفاده کنند قطعا نمک بیشتری برداشت می‌شود، حال آنکه برداشت‌ها بیشتر فصلی بوده که در شهریور و مهرماه انجام شود.

کارشناس مسئول نظارت بر معادن استان خراسان شمالی با اشاره به اینکه معدن نمک ظرفیتی است که می‌تواند در اشتغال‌زایی و تأمین نیاز داخل استان مؤثر باشد اظهار کرد: بخش عمده نمک غذایی استان از سایر استان‌های دیگر تأمین می‌شود درحالی‌که با یک سرمایه‌گذاری می‌توانیم نیاز داخل را تأمین کنیم.

سخن پایانی

سال‌هاست که این معدن در انتظار چشیدن طعم شیرین حضور سرمایه‌گذاران است، نبود این مهم، موجب شده، برداشت از آن به شکل سنتی و دستی انجام شود حال آنکه با جذب سرمایه‌گذار و تبدیل نمک درشت به نمک تصفیه و بهداشتی، می‌توان علاوه بر تأمین نمک خراسان شمالی، به سایر استان‌ها نیز نمک صادر و امکان اشتغال برای بسیاری از جوانان این شهرستان را فراهم کرد.

پروانه بهره‌برداری معادن سبزوار ۲ برابر شد

رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت سبزوار گفت: تعداد پروانه‌های بهره‌برداری معادن این شهرستان در ۸ سال دولت تدبیر و امید نسبت به سال‌های قبل از آن ۲ برابر شده است. علی امیدبخش در گفت‌وگو با ایرنا افزود: در ابتدای سال ۹۳ کمتر از ۹۰ معدن در حوزه شهرستان‌های سبزوار، جوین، داورزن، جغتای، خوشاب و ششتمد در غرب خراسان رضوی فعال بود که این تعداد در ۸ سال دولت تدبیر و امید به ۱۶۵ معدن افزایش یافته است. وی ادامه داد: پروانه‌های صادر شده این معادن در زمینه بهره‌برداری و استخراج انواع کانی‌های معدنی، کرومیت، منگنز، سنگ آهک و سنگ‌های ساختمانی است. رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت سبزوار گفت: همچنین به منظور جلوگیری از خام‌فروشی و گسترش فعالیت بخش معادن و صنایع معدنی چند واحد فرآوری شامل کارخانه‌های فرآوری کنسانتره کرومیت، منگنز و کانی‌های معدنی در این منطقه به بهره‌برداری رسیده است. وی با اشاره به سرمایه‌گذاری خارجی در بخش معدن سبزوار افزود: کارخانه فروسیلیکومنگنز با سرمایه‌گذاری یک شرکت چینی و تولید روزانه ۸۰ تن در شهرستان ششتمد در مرحله بهره‌برداری است. شهرستان سبزوار از قطب‌های معدنی استان خراسان رضوی به شمار می‌رود و تاکنون پروانه بهره‌برداری حدود ۱۶۵ معدن با انواع کانی‌های فلزی و غیرفلزی شامل کرومیت، منگنز، سنگ آهک، آلومینیوم، انواع سنگ‌های ساختمانی و سنگ لاشه در این شهرستان صادر شده است.سبزوار در ۲۳۰کیلومتری غرب مشهد قرار دارد.

احیای ۴۰معدن راکد خراسان جنوبی

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی از احیا و فعال‌سازی حدود ۴۰ معدن راکد و غیرفعال این استان در یک سال گذشته خبرداد و گفت: تعیین تکلیف معادن غیرفعال و راکد استان از سال گذشته با جدیت از سوی این سازمان آغاز شده و در حال پیگیری و انجام است.

به گزارش ایرنا، عباس جرجانی درخصوص تعیین تکلیف معادن راکد اظهارکرد: در ۶ سال گذشته معادنی در استان خراسان جنوبی به دلایل مختلف راکد و غیرفعال یا نیمه فعال بوده‌اند که با پیگیری‌های انجام شده از سال گذشته تاکنون حدود ۴۰ واحد از این معادن به چرخه تولید بازگشتند.

وی با بیان اینکه جلسات متعددی با حضور بهره‌برداران برای این منظور برگزار شده است گفت: معادن فعال شده از سوی این بهره‌برداران در زمینه زغال‌سنگ، مس، طلا، سنگ‌های گرانیتی، تراورتن، بنتونیت، خاک صنعتی، منیزیت و سایر مواد معدنی فعالیت می‌کنند.

دبیر شورای معادن استان خراسان جنوبی بر ضرورت فعال‌سازی هرچه سریع‌تر سایر معادن راکد از سوی بهره‌برداران تاکید و بیان کرد: این مهم با برگزاری جلسات تعیین‌تکلیف با حضور بهره‌برداران به منظور فعال‌سازی مجدد معادن، برگزاری مزایده‌های عمومی همچنین آزادسازی محدوده‌های معدنی به منظور ورود سرمایه‌گذاران دارای صلاحیت و توان فنی و مالی در اولویت و دستورکار جدی این سازمان در امسال نیز است. وی افزود: خراسان جنوبی در حوزه معادن و صنایع معدنی دارای ظرفیت‌های بسیار زیادی است که استفاده مناسب از این ظرفیت‌ها می‌تواند نقش مهمی در توسعه اشتغال، ایجاد ارزش‌افزوده و درآمدزایی برای استان داشته باشد.

براساس آخرین آمار رسمی ۶ درصد مجموع معادن کشور، ۵.۱ درصد از ذخایر قطعی، ۲.۴ درصد استخراج اسمی و ۸.۵ درصد اشتغال در حوزه معادن کشور مربوط به خراسان جنوبی است و چهارمین استان معدنی کشور محسوب می‌شود.

خراسان جنوبی به دلیل قرار گرفتن در موقعیت خاص زمین‌شناسی و اینکه از ۶۵ نوع ماده معدنی شناخته شده در کشور حدود ۵۰ نوع آن در این استان است، به عنوان بهشت معادن نامبرده می‌شود.

مجموعه متنوع و ارزشمند از مواد معدنی شامل زغال‌سنگ، سنگ‌آهن، دولومیت، آندالوزیت، انواع سنگ‌های تزئینی شامل گرانیت، مرمریت، تراورتن مرمر و مجموعه کانی‌های کم‌نظیر از جمله کرومیت، منیزیت، آزبست، هونتیت در کنار ذخایر فلزی مس، طلا، سرب، سیلیس، فلورین، پتاس و سرب و روی و خاک‌های صنعتی، ارزش این خاک کویری را به وضوح نشان می‌دهد.

ضرورت افزایش سهمیه سیمان کهگیلویه و بویراحمد

کهگیلویه و بویراحمد با داشتن ۲ کارخانه سیمان مارگون و یاسوج با تولید ۴ هزار تن در روز این روزها با کمبود و گرانی روبه‌رو بوده زیرا سهم بازار آن از تولید این ۲کارخانه ناچیز است. به گزارش تسنیم، این روزها با شروع فصل ساخت‌وساز ساختمانی در استان کهگیلویه و بویراحمد و همچنین بازسازی مناطق زلزله‌زده شهرستان دنا کمبود و گرانی سیمان در استان به یک مشکل اساسی تبدیل شده‌است. با اینکه ۲ کارخانه تولید سیمان در شهرستان‌های بویراحمد و مارگون در استان کهگیلویه و بویراحمد فعال هستند و توان تولید روزانه بیش از ۴ هزار تن سیمان در استان را دارند، اما متأسفانه کمبود سیمان در سایه طمع سودجویان و بعضا قاچاق آن باعث شده تا تأمین سیمان به یک دغدغه تبدیل شود. مردم در شهرستان زلزله‌زده دنا برای اتمام بازسازی منازل مسکونی خود تا قبل از شروع فصل سرما نیاز به تأمین سیمان دارند، مشکلی که به گفته کیومرث حاجی‌زاده معاون عمرانی استانداری کهگیلویه و بویراحمد با همکاری سازمان همیاری شهرداری‌ها در استان قرار است مرتع شود. مطابق بررسی‌ها و گفته مسئولان نیاز روزانه استان کهگیلویه و بویراحمد به سیمان قریب به ۳ هزار تن است، با توجه به تولید روزانه بیش از ۴ هزار تن سیمان در استان، این کمبود باید به صورت دقیق و کارشناسی بررسی و تصمیم قاطع اتخاذ شود. حشمت‌الله صمیمی دوست، معاون اقتصادی استانداری کهگیلویه و بویراحمد گفت: در راستای تأمین سیمان مورد نیاز استان و بهبود بازار خروج سیمان از استان ممنوع است. براتعلی صالحی، مدیرکل تعزیرات حکومتی استان کهگیلویه و بویراحمد نیز از برخورد قاطع با متخلفان در بازار سیمان استان خبرداد و گفت: اولویت بازار سیمان تأمین نیاز استان است و اگر احساس شود سیمان

موجود در بازار جواب‌گوی نیاز استان نیست، از خروج این کالا جلوگیری می‌شود. وی از دلایل عمده خروج سیمان از استان را نرخ بالای سیمان در استان‌های همجوار دانست و گفت: با همکاری نیروی انتظامی از خروج غیرقانونی سیمان از استان جلوگیری می‌شود. صالحی در ادامه از توقیف تعداد زیادی خودروی حمل سیمان قاچاق در استان خبر داد و افزود: برای متخلفان پرونده قضایی تشکیل و جرایم سنگینی نیز در نظر گرفته شده است. اصالت‌زاده معاون بازسازی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان کهگیلویه و بویراحمد گفت: برای بازسازی در شهر سی‌سخت و روستاها با کمبود و گرانی سیمان مواجه هستیم.

کیومرث حاجی‌زاده، معاون عمرانی هماهنگی امور عمرانی استانداری کهگیلویه و بویراحمد در ادامه این نشست، تصریح کرد: با همکاری سازمان همیاری شهرداری‌ها استان سیمان مورد نیاز جهت بازسازی منازل مسکونی آسیب دیده در شهر سی‌سخت تأمین می‌شود.

وی افزود: برای بازسازی منازل مسکونی در شهر سی‌سخت روزانه ۲۵۰ تن سیمان از طریق سازمان همیاری علاوه بر سهمیه بنیاد مستضعفان در نظر گرفته شده است.

اخبار

نجات ۷ معدنچی گرفتار در سیل

رئیس جمعیت هلال احمر سبزوار گفت: در پی وقوع سیلاب در روستای اریان بخش روداب این شهرستان، ۷ معدنچی گرفتار شده در سیل با تلاش ماموران هلال احمر نجات یافتند.

محمدعلی جباری در گفت‌وگو با ایرنا افزود: این معدنچیان دریکی از معادن بخش روداب سبزوار مشغول فعالیت بودند که با وقوع سیلاب به داخل لودر هدایت شده بودند اما هر لحظه خطر غرق شدن آنها وجود داشت.

وی اضافه کرد: تیم امداد و نجات هلال‌احمر با استفاده از عملیات پیچیده و فنی و با استفاده از طناب و تجهیزات لازم پس از ۴ ساعت تلاش موفق شدند این معدنچیان را از خطر سیلاب نجات دهند.

رئیس جمعیت هلال احمر سبزوار گفت: در روزهای گذشته با توجه به هشدارهای هواشناسی مبنی بر وقوع سیل و بارندگی شدید، نیروهای هلال احمر این شهرستان در حالت آماده‌باش بودند. جباری با اشاره به آماده بودن تجهیزات پایگاه‌های امداد و نجات جاده‌ای سبزوار افزود: شهروندان در صورت نیاز به کمک با سامانه ۱۱۲تماس بگیرند. به دنبال فعالیت این سامانه بارشی، رگبار توام با رعد و برق، بارش تگرگ، آبگرفتگی خیابانها، احتمال سیلاب، افزایش شدت وزش باد و احتمال بروز خسارت در بیشتر نقاط خراسان رضوی به ویژه در نیمه غربی و بخش‌های شمالی و مرکزی استان پیش‌بینی شده بود. سبزوار در ۲۳۰کیلومتری غرب مشهد واقع است.

دلجویی استاندار سمنان از خانواده جان باختگان معدن طزره دامغان

استاندار سمنان از خانواده جان باختگان معدن طزره دامغان دلجویی و برای بازماندگان این حادثه‌ی جانکاه، صبر و شکیبایی آرزو کرد.

به گزارش ایسنا، علیرضا آشناگر در نشست ویدئو کنفرانسی استانی مدیریت مقابله با کرونا ویروس در سالن یادگار امام(ره) استانداری سمنان افزود: متاسفانه شاهد محبوس شدن ۲ نفر از معدنکاران زغال سنگ در معدن طزره دامغان بودیم و با تلاش‌های ۱۵۰ امدادگر، کارشناس و مسئول و بعد از چند روز کار امداد رسانی و تفحص، پیکر این عزیزان پیدا شد و بسیار از این حادثه دلخراش متاثر شدیم. وی خاطرنشان کرد: وظیفه خود می‌دانم به خانواده‌های این معدنچیان تسلیت عرض کرده و برای بازماندگانشان آرزوی صبر و شکیبایی داشته باشم. رئیس شورای تامین استان سمنان ادامه داد: سازمان صنعت، معدن و تجارت نظارت‌های خود را در ارتباط با نحوه فعالیت بخش خصوصی افزایش دهد و انتظار می‌رود که این سازمان میزان رصد فعالیت بنگاه‌های اقتصادی که به بخش خصوصی واگذار می‌شود را افزایش دهد. حادثه ریزش معدن زغال‌سنگ طزره دامغان در حدود ساعت ۱۲ ظهر روز شنبه ۱۱اردیبهشت ماه در تونل شماره ۴۲ معدن بزرگ طزره از معادن چهارگانه شرکت زغال‌سنگ البرز شرقی و در کارگاه استخراج k ۱۳ پیشرو، هنگام استخراج و به دلیل ریزش ناگهانی سقف کارگاه رخ داد. کارگاه استخراج این تونل حدود ۷۰ متر طول دارد که حادثه ریزش در ۳۵متری آن رخ داده است، در این حادثه ۲ معدنکار و کارگر پیمانکاری به نام‌های میلاد روشنائی و سیداصغر افضلی دچار حادثه شدند. بیش از ۱۵۰ امدادگر در قالب تیم‌های امدادی در ۶ روز به طور مداوم در حال تلاش برای عملیات نجات بخشی و دسترسی به معدنچیان گرفتار در زیر آوار بودند که سرانجام در ششمین روز موفق به پیدا کردن اجساد بی‌جان معدنچیان دامغانی شدند.

«روزگار معدن» اعطای یارانه پنهان به صنایع فولادی را بررسی می‌کند

امتیازات غیرعادلانه

مرضیه احقاقی

دولت‌ها با هدف حمایت از فعالیت صنایع معدنی و مادر و رونق گرفتن آنها، امتیازاتی را در اختیار این صنایع قرار می‌دهند. آب، برق، گاز و حتی نیروی انسانی ارزان از مهم‌ترین امتیازاتی هستند که روند فعالیت این صنایع را در طول سال‌های گذشته تسهیل کرده است. از امتیازات موردبحث با عنوان یارانه غیرمستقیم یا پنهان یادمی‌شود. صنایع مادر با وجود امتیازات یادشده رشد کرده و اکنون در رده سودده‌ترین صنایع کشور هستند. با این وجود اعطای یارانه پنهان، معایبی هم به‌دنبال داشته است. ازجمله آنکه بهره‌وری در مصرف برق، آب و گاز آنقدرها که باید موردتوجه قرار نگرفته است. در همین حال در احداث واحدهای یادشده به شاخصه‌های سودآوری و بهره‌وری توجه مناسبی نشده است. بنابراین انتظار می‌رود این دست حمایت‌های یکجانبه تنها به بخشی از صنایع که اغلب هم وابستگی به دولت دارند، محدود شود.

عکس: آیدا فریدی

بحران حمایت از صنایع معدنی

اعطای آب، برق و گاز ارزان به صنایع در طول سال‌های گذشته، موجب‌شده این واحدها بهره‌وری در مصرف منابع یادشده را در دستور کار خود قرار ندهند. تجربه حکایت از آن دارد که پایین بودن نرخ نسبی هر کالایی باعث افزایش مصرف آن می‌شود. بدین‌ترتیب شاهدیم با آنکه ایران در رده کشورهای خشک جهان قرار دارد، همچنان مصرف آب صنایع معدنی ما بالاتر از استانداردهای جهانی است. در همین حال، کاهش مصرف برق و گاز صنایع نیز به مراتب بالاتر از استانداردهای روز جهان است تا جایی که منابع ارزان انرژی مانع تلاش صنعتگران برای ارتقای بهره‌وری و کاهش مصرف منابع انرژی شده است.

در همین حال، امتیازات موردبحث موجب‌شده بسیاری از صنایع در شرایطی غیراقتصادی و بی‌توجه به اصول طرح‌های پایش سرزمینی احداث شوند. این پروژه‌ها فقط با تداوم امتیازات دولتی و یارانه پنهان سودده هستند و چنانچه به هر علتی امتیازات اعطایی به آنها حذف شود، دیگر امکان تداوم فعالیت خود را آنهم در شرایط سوددهی نخواهند داشت.

در ادامه هم امتیازات یادشده زمینه کاهش نرخ تمام‌شده محصولات گوناگون را در صنایع معدنی فراهم می‌کند. همین موضوع نیز می‌تواند به ارزان‌فروشی محصولات صنایع معدنی ایران در بازار جهانی، اتهام دامپینگ یا در مواردی قاچاق این محصولات منجر شود.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد رقم اختصاص یافته به صنایع با عنوان یارانه‌های پنهان قابل‌توجه است؛ چنانچه این هزینه حذف شود، امکان توسعه فعالیت‌های عمرانی و به‌دنبال آن رشد و توسعه اقتصادی نیز وجود دارد.

نقطه تعادل حمایت کجاست؟

احسان سلطانی، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با «روزگار معدن» خاطرنشان کرد: توسعه صنایع مادر و بالادستی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. اما این توسعه باید با در نظر گرفتن واقعیت‌های موجود اقتصادی کشور همراه باشد. در همین حال، نقطه تعادل در این مسیر نیز در نظر گرفته شود. صنایع فولادی در کشور ما از انواع حمایت‌ها و یارانه‌ها مانند آب، برق، گاز و حتی مواد اولیه ارزان بهره‌مند می‌شوند.

وی افزود: طی ماه‌های گذشته و در سال ۱۳۹۹ شاهد رشد قابل‌توجه نرخ فروش سنگ آهن در بازار جهانی بودیم اما همین محصول در بازار داخلی با قیمت‌های به مراتب پایین‌تری در اختیار فعالان صنعتی قرار می‌گیرد. در همین حال بخش قابل‌توجهی از انرژی موردنیاز این صنایع نیز از طریق گاز تامین می‌شود که با قیمت‌های بسیار پایینی در اختیار این تولیدکنندگان قرار می‌گیرد. آب و برقی که در اختیار آنهاست نیز به مراتب ارزان است. حقوق و دستمزد نیز در ایران در مقایسه با سایر کشورها به مراتب پایین است. هزینه حمل‌ونقل ریلی هم در کشور به مراتب پایین برآورد می‌شود. سوخت گازوئیل که در حمل جاده‌ای استفاده می‌شود نیز به مراتب نرخ پایینی از استانداردهای جهانی دارد. نرخ موثر مالیاتی بنگاه‌های فولادی بورسی کمتر از ۱۰ درصد برآورد می‌شود. برای صادرات محصولات خود نیز از معافیت‌های مالیاتی بهره‌مند می‌شوند. مالیات محیط‌زیست و آلودگی را هم به مراتب کمتر از سایر کشورها پرداخت می‌کنند؛ بنابراین صنایع یادشده در مسیر فعالیت خود از یارانه پنهان قابل‌توجهی برخوردارند که زمینه سودآوری قابل‌توجه آنها را فراهم کرده است.

این کارشناس اقتصاد افزود: تولیدکنندگان محصولات تکمیلی و خاص نیز با توجه به تحریم‌ها و محدودیت‌های بین‌المللی، بازار انحصاری داشته و همواره از حمایت‌های دولتی برخوردار بوده‌اند. آنها در قوه مقننه نیز لابی‌های قدرتمندی دارند و بدین‌ترتیب به‌شدت مورد حمایت هستند.

سلطانی گفت: نرخ سهام فلزات اساسی که فولاد هم در رده آن به‌شمار می‌رود، در چند سال گذشته رشد قابل‌توجهی داشته و حتی بیش از میانگین رشد ارزش بازار سهام در طول سال‌های گذشته بوده است. همین رشد حکایت از آن دارد که دولتی‌ها حمایت قابل‌توجهی از این صنایع ترتیب می‌دهند. این حمایت‌های غیرمنطقی زمینه سودآوری بیش از اندازه برخی از واحدهای فولادی وابسته به دولت را فراهم کرده و در ادامه بنگاه‌های فولادی از سودهای کلان و غیرموجه در مسیر فعالیت خود بهره‌مند می‌شوند.

▣ راهکار چیست؟

سلطانی درباره راهکار مناسب برای چنین شرایطی، گفت: نرخ فولاد تاثیر مستقیم بر نرخ فروش مسکن، خودرو، لوازم‌خانگی و حتی مواد غذایی دارد، چراکه حتی برای تولید انواع کنسروها از ورق فولادی استفاده می‌شود و نمی‌توان به‌سادگی از کنار آن گذشت. بنابراین می‌توان شمش فولاد را با نرخ متعادل براساس هزینه تمام‌شده این محصول در اختیار واحدهای پایین‌دستی قرار داد و از صنایع پایین‌دستی تعهد گرفت که محصول نهایی را با نرخ مناسبی در اختیار حلقه‌های انتهایی این زنجیره قرار دهند.

راه‌حل دیگر نیز این است که نرخ نهاده‌های تولید این واحدها با قیمت‌های جهانی برابری کند. هرچند به اعتقاد من، این واحدها توان اداره خود با شرایط جدید را ندارند و از آنها انتظار می‌رود از نرخ فروش محصولات خود بکاهند تا بازار مصرف فولاد از رکود خارج شوند.

▣ سهامداران خُرد، سپر بلای صنایع

سلطانی در ادامه گفت: هرگاه از حذف یارانه‌های واحدهای فولادی یا کاهش نرخ محصولات آنها سخن به میان می‌آید، عده‌ای سود سهامداران خرد این واحدها را بهانه می‌کنند. درحالی که مجموع سهامداران خرد که سهام بازار بورس را در شاخص بالای یک میلیون خریداری کرده‌اند، کمتر از ۰.۵ درصد ارزش بازار سرمایه را در اختیار دارند. در چنین شرایطی، از سهامداران خُرد به‌عنوان سپر بلای صاحبان صنایع استفاده می‌شود.

در همین حال، تعداد زیادی از مسئولان دولتی نمایندگان مجلس یا وابستگان آنها در هیات‌مدیره شرکت‌های خصولتی حضور دارند. همین موضوع نیز زمینه لابی‌گری را در این حوزه فراهم کرده تا بدین‌ترتیب منافع مجموعه‌ای خاص فراهم شود.

▣ اصلاح مسیر توسعه

این کارشناس اقتصادی درباره نقش یارانه‌ها در توسعه شرکت‌های موردبحث، گفت: تمام کشورهای جهان، صنعت فولاد را به‌طور متمرکز و در کنار دریا توسعه می‌دهند تا بدین‌ترتیب امکان تامین سنگ آهن موردنیاز آنها از طریق دریا فراهم باشد اما در کشور ما با توجه به رانت موجود در احداث واحدهای فولادی، این صنایع در نقاط گوناگونی از کشور مانند یزد، کرمان، خراسان، سیستان و بلوچستان و... توزیع شده‌اند. علاوه بر این، اغلب واحدهای یادشده کوچک و متوسط هستند که تولید آنها با صرفه اقتصادی همراه نیست.

فعالیت واحدهای یادشده فقط تحت‌تاثیر شرایط موجود و یارانه‌های دولتی با سوددهی همراه است. حال چنانچه ذخایر سنگ آهن کشور به پایان برسد که با توجه به شرایط موجود چندان هم دور از ذهن نیست، تداوم فعالیت این واحدها با چالش‌های اساسی روبه‌رو خواهد شد؛ بنابراین توسعه صنعت فولاد کشور تحت‌تاثیر رانت موجود در این زنجیره غیراقتصادی بوده است.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: احداث صنایع بالادستی فولاد به‌شدت سرمایه‌بر است. این صنایع با آلودگی‌های بالای زیست‌محیطی همراه هستند، مصرف آب بالایی دارند، اشتغالزایی قابل‌توجهی به همراه ندارند و ارزش‌افزوده پایینی ایجاد می‌کنند.

در همین حال، صنایع پایین‌دستی فولاد سرمایه‌بری پایین و اشتغالزایی بالایی دارند، آب کم مصرف می‌کنند و آلودگی محیط‌زیست آنها به نسبت پایین است. با این وجود، در کشور همت جمعی بر توسعه و سودآوری صنایع بالادستی متمرکز شده است. درحالی که صنایع بالادستی باید زمینه موفقیت عملکرد صنایع پایین‌دستی را فراهم کنند اما درحال‌حاضر واحدهای ذوبی مانع پیشرفت صنایع پایین‌دستی فولاد هستند.

توزیع غیرعادلانه یارانه

احمد رضوی‌نیک، رئیس هیات مدیره انجمن نوردکاران فولادی در گفت‌وگو با «روزگار معدن» و درباره یارانه‌ای که از سوی دولت در اختیار تولیدکنندگان زنجیره فولاد قرار می‌گیرد، گفت: این یارانه به‌طور یکنواخت و عادلانه میان فعالان صنعتی تقسیم نمی‌شود، چراکه برخی از فعالان این زنجیره با لابی قوی از امتیازات بیشتری در مسیر تولید خود بهره‌مند می‌شوند. بیشترین یارانه در اختیار حلقه میانی و واحدهای ذوبی که عمدتا در رده صنایع دولتی و خصولتی هستند، قرار می‌گیرد اما تولیدکنندگان نهایی و معدنکاران از این امتیازات بی‌نصیب مانده‌اند.

وی افزود: فعالان صنایع معدنی محصولات خود را با نرخ به مراتب پایین‌تر از نرخ جهانی در اختیار فولادی‌های می‌گذارند. فولادسازان از یارانه انرژی بهره‌مند می‌شوند و گاز، آب و برق با نرخ‌های بسیار پایینی در اختیار این صنایع قرار داده می‌شود. در همین حال، هزینه نیروی کار نیز در ایران در مقایسه با سایر کشورها به مراتب پایین‌تر است. همه این موارد، زمینه کاهش نرخ تمام‌شده محصولات این واحدها را فراهم می‌کنند تا جایی‌که نرخ تمام‌شده شمش فولاد در ایران حدودا معادل ۴۰ درصد نرخ جهانی آن برآورد می‌شود. مجموع یارانه‌ای که در اختیار این صنایع قرار می‌گیرد، سالانه ۳۰ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود.

▣ منتظر توسعه نباشید

رئیس هیات مدیره انجمن نوردکاران فولادی در ادامه افزود: یارانه یادشده زمینه پیشرفت طرح‌های توسعه‌ای و زیربنایی را فراهم نمی‌کند. در چنین شرایطی، فولادسازان با وجود تمام امتیازات یادشده، رغبتی به عرضه محصولات خود در بورس کالا با نرخ مناسب ندارند، چراکه به‌علاوه آنکه شرایط ناعادلانه در طول سال‌های گذشته موجب‌شده از سرمایه‌گذاری و توسعه بخش معدنی این زنجیره به‌شدت کاسته شود. در واقع، واحدهای معدنی درآمد کافی ندارند و از پس تامین هزینه‌های توسعه بر نمی‌آیند. براساس آمار منتشرشده در سامانه کُدال شرکت‌های فولاساز، نرخ تمام‌شده شمش فولاد به مراتب پایین‌تر از نرخ فروش این محصول در معاملات بورس کالاست، چراکه با مهندسی عرضه زمینه رشد نرخ فولاد فراهم می‌شود.

رئیس هیات مدیره انجمن نوردکاران فولادی افزود: رانت‌هایی که در حلقه میانی زنجیره فولاد ایجادشده زمینه سوددهی یک حلقه از این زنجیره را فراهم کرده است. واحدهای معدنی با حداقل سود فعالیت می‌کنند و نوردکاران نیز از مرحله سوددهی خارج و ضرر شده‌اند.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که در طول سال‌های گذشته ظرفیتی برابر ۳۰ میلیون تن از محصولات نوردی در کشور ایجاد شده اما درحال‌حاضر نیمی از این ظرفیت خالی مانده است. به‌علاوه آنکه، این واحدها در یکی، دو سال گذشته به‌دلیل ضررهایی که به آنها تحمیل شده ناچار شده‌اند ظرفیت تولید خود را به ۳۰ درصد کاهش دهند. البته تولید کنونی نیز برای حفظ اشتغالزایی انجام می‌شود.

▣ حذف بازار صادراتی

رضوی در پایان خاطرنشان کرد: سودی که در وسط زنجیره انباشته شده، تاثیر منفی بر عملکرد صنایع دارد، چراکه در طرح‌های توسعه‌ای و ایجاد زیرساخت‌های مناسب معدنی مصرف نمی‌شود. در همین حال، صادرات محصولات نهایی موردتوجه نبوده و بدین‌ترتیب خام‌فروشی مورد توجه قرار گرفته است.

رضوی‌نیک راه‌حل درست برای حمایت از صنایع را حذف یارانه‌هایی دانست که فقط به بخش فولادسازی تعلق می‌گیرد. در ادامه بر صادرات مواد میانی اعم از بیلت و بلوم عوارض صادراتی وضع شود. وضع عوارض صادراتی روی فولاد فقط به تعدیل سود این واحدها و انگیزه‌ای برای تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده منجر می‌شود. در همین حال از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود معافیت مالیاتی صادرات فولاد نیز حذف شود.

سخن پایانی

در کشور ما صنایع انرژی‌بر با تکیه بر یارانه‌های انرژی رشد قابل‌توجهی را از آن خود کرده‌اند. فعالان این صنایع که بسیاری از آنها در رده صنایع مادر هستند، تاکید دارند، این اقدام به منزله ارزش‌آفرینی است. اما شاید دیگر فرصت آن است که این‌گونه یارانه‌ها به‌تدریج حذف شوند یا کاهش یابند، چراکه تداوم شرایط موجود به کاهش کارآیی و رشد اقتصادی در کشور منجر می‌شود. بدین‌ترتیب صنایع نیز در مسیر استفاده از فناوری‌های نوین و صرفه‌جویی گام برمی‌دارند. در همین حال با برابر شدن شرایط، امکان توسعه برای سایر صنایع نیز فراهم می‌شود.

فولاد مبارکه آگاهانه در مسیر توسعه دیجیتال گام برداشت

نائب رئیس کمیسیون اقتصاد نوآوری، تحول دیجیتال اتاق بازرگانی تهران گفت: شرکت فولاد مبارکه اصفهان از معدود صنایع کشور است که آگاهانه و به صورت موثر در توسعه اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال گام برداشته است که مشابه به این حرکت کمتر در بین صنایع پیشرو کشور مشاهده شده است.

شهاب جوانمردی در گفت‌وگو با ایراسین اظهار کرد: اهمیت توسعه اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال در صنایع پیشرو کشور تفهیم شده است اما عمده این شرکت‌ها نسبت به این مهم اقدام جدی انجام نداده‌اند. تاکنون تحول دیجیتال در بخش‌های بانکی، حمل‌ونقل و بازرگانی‌های خرد کشور روند روبه‌رشدی را طی کرده است.

وی افزود: عدم دسترسی موثر صنایع مادر به بازارهای جهانی و تخصیص یارانه انرژی به این بخش، روند توسعه اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال را در صنایع پیشرو با کم‌تحرکی همراه کرده است. نائب رئیس کمیسیون اقتصاد نوآوری، تحول دیجیتال اتاق بازرگانی تهران تصریح کرد: در این میان، صنایعی مانند شرکت فولاد مبارکه اصفهان هم هستند که با دوراندیشی و بهره‌مندی از مدیران آگاه به این صرافت افتادند که برای بقاء و ارتقا جایگاه خود در جهان، توسعه اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال را در صدر امور خود قرار دهند. وی اضافه کرد: شرکت فولادمبارکه اصفهان از معدود صنایع کشور است که قدم آگاهانه و موثری در توسعه اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال برداشته است که مشابه به این حرکت کمتر در بین صنایع پیشرو کشور مشاهده شده است.

جوانمردی تصریح کرد: شرکت فولاد مبارکه اصفهان از نظر میزان تولید و تنوع سبد محصولات در سطح استانداردهای جهانی است و با وجود محدودیت و پیچیدگی‌های موجود درکشور، این شرکت با دوراندیشی تحول دیجیتال را در سرلوحه برنامه‌های این شرکت قرار داده است. وی افزود: مهم‌ترین عامل توسعه اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال در هر سازمانی نگاه بالاترین مقام اجرایی به این مسئله است؛ چراکه تحول دیجیتال، بر مدیریت و تغییر مدل کسب‌وکار و استفاده از ابزارهای متنوع و فناورانه تاکید دارد. جوانمردی گفت: شرکت‌های پیشرو در بخش فناوری کشور می‌توانند تسهیلگر رسیدن به اهداف تحول دیجیتال و اقتصاد نوآوری در صنایع سنگین، مادر و فولادی کشور باشند. وی اضافه کرد: تحقیقات نشان داده است که شرکت‌هایی که با آینده‌نگری درصدد حفظ و ارتقاء وضعیت موجود در سطح استانداردهای جهانی گام برمی‌دارند بر این موضوع واقف هستند که اگر این مسیر را پیش نگیرند محکوم به از دست دادن بازارهای جهانی خواهند شد.

نائب رئیس کمیسیون اقتصاد نوآوری، تحول دیجیتال اتاق بازرگانی تهران گفت: تربیت نیروی انسانی یکی از موارد مهم در اقتصاد نوآوری و تحول دیجیتال است که در ۲ بخش فرهنگ‌سازی و مهارت اندوزی خلاصه می‌شود و باز هم شرکت فولاد مبارکه اصفهان با آینده‌نگری به این مهم هم توجه کرده است.

یادداشت

سرمایه، رکن اصلی توسعه صنایع

اکبر ترکان
رئیس هیات‌مدیره مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب

تحریم در طول سال‌های گذشته اثرات مخربی بر اقتصاد کشور به‌جا گذاشته؛ بنابراین بازگشت ایالات متحده به برجام و رفع کامل تحریم‌ها و محدودیت‌های اعمالی بر ایران، اثرات مثبتی را برای اقتصاد کشور به‌دنبال دارد و در همین حال می‌تواند زمینه توسعه صنعتی و اقتصادی را برای کشور فراهم کند. البته میزان اثرگذاری این بازگشت و رفع محدودیت‌ها در حوزه‌های گوناگون اقتصادی تفاوت دارد، چراکه به‌عنوان مثال صنایع معدنی در ایران بر پایه بهره‌گیری از ظرفیت‌های غنی معدنی و انرژی احداث شده‌اند. این صنایع وابستگی چندانی به خارج از کشور ندارند؛ بنابراین بیشترین الزامات تولید در صنایع معدنی از داخل کشور تامین می‌شود تا جایی‌که باید اقرار کرد بخش معدن و صنایع معدنی کمترین آسیب را از تحریم‌ها متحمل شده‌اند. با این وجود، چنانچه شرایط به حالت عادی بازگردد باید منتظر اتفاقات خوبی در این حوزه باشیم. از جمله آنکه توسعه معدن و صنایع معدنی به الزاماتی نیاز دارد. سرمایه از اصلی‌ترین الزامات اولیه برای توسعه به‌شمار می‌رود. با این وجود، سال‌ها تحریم و تداوم محدودیت‌های بین‌المللی علیه ایران، جذب سرمایه به کشور را دشوار کرده است. در چنین شرایطی رفع تحریم، امید به حضور سرمایه‌های خارجی در کشور را تقویت می‌کند و می‌توان به توسعه بخش معدن و صنایع معدنی نیز امید داشت. صنایع معدنی از منظر فناوری، تجهیزات و توان فنی‌مهندسی از شرایط به نسبت خوبی برخوردار هستند. در همین حال در طول سال‌های گذشته کوشیده‌اند تا از توان داخلی برای تامین نیازهای خود بهره بگیرند. حال اگر در سایه رفع محدودیت‌ها امکان برقراری ارتباط مجدد میان صنایع ما با بانک‌های خارجی، اجرای پروژه‌ها با فاینانس و... فراهم شود، می‌توان به توسعه بخش معدن و صنایع معدنی امید داشت. درواقع باید تاکید کرد که برای شکوفایی هرچه بیشتر بخش معدن جذب سرمایه و توسعه صنایع معدنی ضروری به‌نظر می‌رسد؛ بنابر این امید می‌رود ذیل رونق گرفتن صنایع معدنی، بخش معدن نیز بیش از پیش رونق یابد.

خبر

وضعیت تورم قیمت آهن و میلگرد در سال ۹۹

براساس اعلام مرکز آمار، در بین نهاده‌های ساختمانی، آهن‌آلات، میلگرد، پروفیل درب و پنجره، سنگ و تاسیسات مکانیکی و انواع عایق حرارتی با ۹۴.۷، ۱۱۹.۶ و ۹۲.۸ درصد بیشترین تورم را در سال ۹۹ داشتند.

به گزارش مهر، شاخص نرخ نهاده‌های ساختمان‌های مسکونی شهر تهران در سال ۱۳۹۹ با ۴.۷۶ درصد افزایش نسبت به سال قبل (۱۳۹۸)، به عدد ۷۴۶.۹ رسید، در حالی که این شاخص در سال ۱۳۹۸ معادل ۴۲۳.۴ بوده که نسبت به سال ۱۳۹۷، ۳۵.۱ درصد افزایش یافته بود. روند شاخص مذکور در تمامی فصل‌های سال مورد بررسی (۱۳۹۹) افزایشی بوده، به‌طوری که بیشترین افزایش فصلی این شاخص، در فصل تابستان با ۳۰.۳ درصد و کمترین افزایش فصلی آن در فصل زمستان با ۶.۱ درصد افزایش همراه بوده است. همچنین سال ۱۳۹۹ در میان گروه‌های اجرایی گروه‌های آهن‌آلات، میلگرد، پروفیل درب و پنجره، سنگ و تأسیسات مکانیکی و انواع عایق حرارتی به ترتیب با ۹۴.۷، ۱۱۹.۶ و ۹۲.۸ درصد دارای بیشترین تورم سالانه بوده‌اند. گروه‌های خدمات، شیشه و نقاشی ساختمان نیز به ترتیب با ۴۳.۴، ۳۵.۲ و ۵۳.۵ درصد افزایش، کمترین تورم سالانه را به خود اختصاص داده‌اند. گروه‌های آهن‌آلات، میلگرد، پروفیل درب و پنجره، سیمان، بتن، شن، ماسه و سنگ به ترتیب با ۸۰.۳، ۶.۱۱۹ و ۹۴.۷ درصد تورم بیشترین تأثیر را در تورم کل سال ۱۳۹۹ نهاده‌های ساختمانی شهر تهران داشته‌اند. شاخص گروه‌های گچ و گچ‌کاری، شیشه و شیرآلات بهداشتی نیز به ترتیب با ۴۳.۴، ۶۱.۹ و ۶۰.۱ درصد تورم، کمترین تأثیرگذاری را در تورم سالانه نهاده‌های ساختمانی شهر تهران داشته‌اند. در این تأثیرگذاری علاوه بر تغییرات قیمت، ضریب اهمیت گروه مورد نظر در کل گروه‌های نهاده‌های ساختمانی نیز مؤثر است.

روزگار معدن

شنبه ● ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۰ ● ۳ شوال ۱۴۴۲ ● ۱۵ مه ۲۰۲۱ ● سال چهارم ● شماره ۶۰۵

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر

مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: شرکت چاپ رواق روشن مهر

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

گزارش خبری

تاثیر مذاکرات وین و رفع تحریم‌ها بر بازار سرمایه

یک کارشناس بازار سرمایه به بررسی اثرات مذاکرات وین بر بازار سرمایه و بازارهای موازی پرداخت و گفت: با در نظر گرفتن ریزش و اصلاح بسیار زیاد نرخ سهام در بازار سرمایه و پیش خور شدن افت نرخ دلار، افزایش قیمت‌های جهانی کامودیتی‌ها، حذف هزینه‌های تحریم برای شرکت‌ها، ورود شرکای خارجی به کشور و ...، در سال ۱۴۰۰، انتظار می‌رود بازار سرمایه بالاترین بازدهی را نسبت به سایر بازارهای موازی داشته باشد.

مهدی آسیما در گفت‌وگو با سنا گفت: در زمان کنونی، بازار سرمایه در مقایسه با سایر بازارهای موازی، تنها بازاری است که پس از تلاطم‌های شدید اقتصادی کشور در سال ۱۳۹۹، نسبت به سقف قیمتی خود بیشترین ریزش و اصلاح را داشته است.

▣ تغییرات نرخ ارز

وی توضیح داد: بدیهی است در شرایطی که تحریم‌ها برداشته شده و امکان نقل و انتقال و جابه‌جایی منابع مالی نیز فراهم شود، پس از انجام این اقدامات از سوی طرفین مذاکره (که البته اجرایی شدن آن چند ماهی به طول خواهد انجامید)، ایران قادر به صادرات تقریبا روزانه ۲ تا ۲.۵ میلیون بشکه نفت خواهد شد. بنابراین درآمدهای ارزی ناشی از صادرات نفت برای کشور، مبلغ قابل توجهی است.

آسیما ادامه داد: علاوه بر مبالغ حاصل از صادرات نفت، آزادسازی منابع ارزی بلوکه شده در خارج از کشور نیز می‌تواند، دومین پیامد رفع تحریم‌ها و تقویت سمت عرضه ارز در کشور باشد؛ اما در این میان ذکر این نکته ضروری است که درآمدهای نفتی حاصله متعلق به دولت است که می‌تواند با استفاده از آن، بخشی از بودجه خود را پوشش دهد، اما غالب منابع ارزی بلوکه شده در خارج از کشور، در صورت آزادسازی متعلق به بانک مرکزی خواهد بود. چرا که در سال گذشته به دلیل کسری بودجه شدید دولت، بانک مرکزی اقدام به چاپ ریال معادل ارزهای بلوکه شده دولت در خارج از کشور کرده و این منابع را برای هزینه کردن در اختیار دولت قرار داده است. بنابراین مبالغ بلوکه خارج از کشور، بدهی ارزی دولت به بانک مرکزی است و دیگر به دولت تعلق نخواهد داشت.

این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: بنابراین، می‌توان گفت به دلیل کسری بودجه، حتی با رفع کامل تحریم‌ها، کاهش بیش از اندازه نرخ برابری ارز، نخستین و بزرگترین آسیب را به بودجه دولت خواهد زد و شرایط بودجه‌ای اجازه همچین تصمیمی را به دولتمردان نخواهد داد. از طرفی با توجه به پربودن دست بانک مرکزی از لحاظ منابع ارزی آزاد شده، بانک مرکزی نیز توان عرضه ارز را در مقابل فعالیت‌های سوداگرانه در این بازار خواهد داشت. وی افزود: پس می‌توان گفت با توجه به فرضی که در ابتدا انجام شد، بهترین شرایط برای نرخ ارز در سال ۱۴۰۰ نه ریزش و نه صعود خواهد بود، بلکه انتظار ثبات و تعادل در قیمت‌های بین ۲۰ تا ۲۴ هزار تومان را می‌توان داشت. بدین معنی که هر گاه نرخ ارز به خواهد از سقف ۲۴ هزار تومان فاصله بگیرد، بانک مرکزی توان عرضه ارز و تعادل‌سازی را خواهد داشت و از طرف دیگر، هر زمان نرخ ارز به خواهد به زیر ۲۰ هزار تومان نزول کند، بانک مرکزی باید در نقش خریدار ظاهر شده و علاوه بر اینکه جلوی کاهش نرخ را بگیرد، ذخایر ارزی خود را برای تنگناهای تحریمی و اقتصادی تقویت کند. به نظر من، در صورتی که هر قدمی که از فرض «رفع کامل تحریم‌ها و پیوستن به FATF» فاصله بگیریم، انتظار می‌رود که نرخ ارز در سال ۱۴۰۰ به سمت ۳۰ تا ۳۵ هزار تومان افزایش یابد. آسیما اظهار کرد: به عنوان جمع‌بندی در این خصوص می‌توان گفت که در شرایط رفع کامل تحریم‌ها و با توجه به ریزش ۹ ماهه اخیر در بازار سرمایه و اصلاح زیاد نرخ سهام و همچنین افزایش قابل توجه نرخ جهانی محصولات و سودآوری مناسب شرکت‌ها، انتظار کاهش نرخ سهام شرکت‌ها در روزها و ماه‌های پیش رو از بابت نزول شدید نرخ ارز (به دلیل توافق حاصله) انتظاری هیجانی و واکنش بیش از اندازه است که با گذشت زمان و از بین رفتن ابهامات موجود و شفاف شدن بیشتر فضای مذاکرات، انتظار می‌رود که بازار سرمایه واکنشی متناسب با رویداد توافق نشان دهد.

▣ حذف هزینه‌های تحریم برای شرکت‌ها

وی، یکی از مهم‌ترین هزینه‌های تحمیل شده به شرکت‌های صادرات محور در دوران تحریم را هزینه‌های ناشی از تحریم دانست و افزود: در چنین شرایطی، هر چند مقدار فروش شرکت‌های صادراتی به میزان قابل ملاحظه‌ای تحت تأثیر قرار نگرفته است، اما بخشی از این مهم به دلیل کاهش نرخ فروش محصولات برای جذب خریدار بوده است. شرکت‌های خارجی که طرف معامله با شرکت‌های ایران قرار می‌گیرند، به دلیل ریسک دور زدن تحریم‌ها، محصولات شرکت‌ها را با تخفیف‌های زیادی خریداری می‌کنند. بنابراین مشاهده شده است که تقریباً بین ۱۰ تا ۲۵ درصد از نرخ‌های فروش شرکت‌ها به واسطه اینکه محصولات خود را بتوانند به فروش برسانند، با کاهش جدی ناشی از این هزینه‌های تحریم روبه‌رو بوده است. آسیما بیان کرد: بنابراین با فرض اینکه تمامی محدودیت‌های تحریمی برداشته شود، شرکت‌های صادرات محور بازار سرمایه که وزن بسیار زیادی در بازار دارند، می‌توانند نرخ‌های فروش خود را متناسب با نرخ‌های جهانی و بدون در نظر گرفتن تخفیفات ویژه، تعدیل مثبت کرده که اثر بسیار قابل توجهی را بر درآمد عملیاتی و سودآوری این شرکت‌ها خواهد داشت. وی ادامه داد: از طرف دیگر، رفع تحریم‌ها کمک بسیار زیادی به ورود فناوری و ماشین آلات جدید و تأمین قطعات و مواد اولیه مورد نیاز بسیاری از صنایع مانند شرکت‌های خودروسازی و... خواهد کرد. علاوه بر آن ورود شرکای تجاری خارجی به کشور و توسعه صنایع نیز از پیامدهای مثبت بنیادین رفع تحریم‌ها برای بیشتر شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه است.

▣ سرمایه‌گذاری در بازارهای موازی

این کارشناس بازار سرمایه، یکی از مسائل مهم در حوزه سرمایه‌گذاری به منظور تصمیم‌گیری برای تخصیص منابع، را میزان جذابیت سایر بازارهای موازی عنوان کرد و گفت: هر سرمایه‌گذاری در هر لحظه از خود می‌پرسد که اگر از بازاری خارج شوم، کدام بازار از نظر ریسک و بازدهی، شرایط بهتری برای پذیرش سرمایه من دارد؟ بنابراین در صورت تحقق کامل رفع تحریم‌ها (فرض ابتدای مصاحبه)، انتظار می‌رود که «بازارهای ارزوسکه» با ثبات روبه‌رو باشند و نوسانات شدید چه در جهت مثبت و چه در جهت منفی نداشته باشند. آسیما، در خصوص بازار مسکن نیز اظهار کرد: این بازار با توجه به حباب زیادی که هم اکنون دارد و بر اساس دلار ۲۸ تا ۳۰ هزار تومانی معامله می‌شود و با توجه به ضعف در قدرت خرید (تقاضا) افراد، انتظار می‌رود که کاهش حدود ۱۵ تا ۲۵ درصدی را تجربه کند و در صورت عدم کاهش قیمتی، رکود بسیار شدیدی بر این بازار حکم‌فرما خواهد شد که نقدشوندگی این بازار را با تهدید جدی روبه‌رو خواهد کرد. وی تصریح کرد: «بازار درآمد ثابت و سپرده بانکی» نیز با توجه به کسری بودجه شدید دولت در سال ۱۴۰۰ (که در بخش تغییرات نرخ ارز شرح داده شد) و به دنبال آن انتظار رشد شدید نقدینگی و افزایش تورم انتظاری (به خصوص از اواسط فصل تابستان به بعد)، به نظر می‌رسد که دارای نرخ سود حقیقی منفی باشد و سرمایه‌گذاری در این بازار، در انتهای سال ۱۴۰۰ با کاهش قدرت خرید برای سرمایه‌گذاران همراه است (بازده‌ناشی از سود بانکی، تورم را پوشش نمی‌دهد).

سبزپوشی بورس با بسته ۳+۷

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

این روزها بسته سیاستی ۳+۷ که به تصویب شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی نیز رسیده موضوع اول صحبت‌های خانواده بازار سرمایه است، بسته‌ای که اجرای آن به زعم صاحب نظران بازار سرمایه، آثار مثبت کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت را به همراه دارد. کارشناسان بازار سرمایه در خصوص این بسته می‌گویند: ۳+۷ و مجموعه اقدامات مکمل آن به همراه قیمت‌های جهانی و معادلات سیاسی بین‌المللی به زودی مسیر بازار سرمایه را تغییر می‌دهند.

▣ آغاز رویه جدید در بازار سرمایه

بهروز خدارحمی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با سنا درباره بسته پیشنهادی ۳+۷ گفت: تدوین بسته ۳+۷ امری ضروری بود و اجرای آن جهت پیکان شاخص بورس را تغییر می‌دهد. خدارحمی با تاکید بر اینکه تصمیمات جدید آثار مثبتی در بازار خواهد داشت، افزود: مسیر در پیش گرفته شده آثار مثبت میان مدت و بلند مدت دارد و در صورت سرعت عمل وزارت خانه‌ها و بانک مرکزی می‌توان امید داشت تا در کوتاه مدت نیز شاهد تاثیر آن باشیم. علاوه بر این، ۳+۷ از ضمانت اجرای بالایی برخوردار است، به این معنا که قوای ۳ گانه و شورای‌عالی هماهنگی اقتصاد کشور آن را تصویب کرده‌اند و همه نهادها ناچار هستند از آن تمکین کنند. وی ادامه داد: ماه‌ها است که درباره تزریق پول از صندوق توسعه ملی به بورس صحبت می‌شود اما هنوز اجرایی نشده و امیدواریم بندهای ۳+۷ در اسرع وقت اجرایی شود. وی خاطرنشان کرد: شرایط بازار سرمایه، اخبار مثبت و ارزندگی سهام حاکی از آغاز رویه جدید در این بازار است.

▣ اهمیت بازار سرمایه برای مدیران

حمیدرضا مهرآور، مدیرعامل کارگزاری بانک سامان، در خصوص بسته پیشنهادی برای بهبود فضای بازار سرمایه گفت: طرح بسته پیشنهادی برای بهبود فضای بازار نشان‌دهنده اهمیت بازار سرمایه برای مدیران و تصمیم‌گیران است. با اجرای مجموع بندهای این بسته شرایط بازار تغییر می‌کند اما در نظر داشته باشید که بهبود فضای بازار سرمایه نیازمند اجرا و اقدام فوری است و در این خصوص باید در اجرای ۳+۷ تعجیل کرد تا آثار تصمیمات اتخاذ شده، سریع تر برای مردم و سرمایه‌گذاران قابل مشاهده باشد.

▣ تقویت تقاضا و ورود نقدینگی به بازار

عظیم ثابت، مدیرعامل انجمن توسعه سرمایه‌گذاری حرفه‌ای در خصوص بسته ۳+۷ به سنا گفت: تدوین این بسته اقدامی مناسب و ضروری بود، اما اگر شرایط ترس، عدم اطمینان و بی‌اعتمادی وجود داشته باشد نمی‌توان بازار را به تعادل رساند. وی با بیان اینکه اجرای بسته ۱۰ گانه بازار سرمایه می‌تواند مسیر بازار را تغییر دهد، تاکید کرد: فلسفه این بسته تقویت تقاضا و ورود نقدینگی به بازار است و اجرای آن فضای بازار سرمایه را تغییر می‌دهد.

▣ رونق معاملات

سید علی خسروشاهی، رئیس هیات مدیره شرکت سبدگردان کارا در گفت‌وگو با سنا و در بررسی بسته پیشنهادی سازمان بورس و بهبود فضای بازار سرمایه اظهار کرد: به نظر من این بسته با تقویت طرف تقاضا به معاملات رونق می‌دهد. با توجه به اینکه اکنون با کاهش تقاضا در بازار مواجهیم، این اقدام می‌تواند اثر مطلوبی در بهبود فضای بازار داشته باشد. علی خسروشاهی، لغو ممنوعیت ارائه تسهیلات به شرکت‌های سرمایه‌گذاری و کارگزاری را از دیگر اقدامات مثبت در راستای بهبود فضای بازار سرمایه دانست و افزود: این اقدام نیز به افزایش تقاضا در بازار سرمایه منجر می‌شود، هرچند که پیش شرط لازم در این خصوص تقویت انگیزه برای معامله‌گران و شرکت‌های سرمایه‌گذاری برای استفاده از این تسهیلات است که باید در نظر گرفته شود. ۷ بند، در بلندمدت و میان اثرات بسیار مثبتی بر بازار دارد. این موارد شامل معافیت مالیاتی سود انباشته شرکت در هنگام استفاده از افزایش سرمایه یا امهال مالیاتی یک ساله ۵۰ درصد از منابع مربوط به خرید سهام شرکت است. وی ادامه داد: انتقال ۸۰ درصد از مالیات نقل و انتقال سهامداری به صندوق تثبیت و نیز لغو خرید سهام توسط بانک‌ها تا ۳ سال، نیز می‌تواند طرف تقاضا را در بازار تقویت کرده و به ایجاد تحرک در بازار کمک کند.

▣ بازار سرمایه رقیب جدی ندارد

محمدرضا عربی مزرعه شاهی، مدیرعامل شرکت رتبه‌بندی پارس کیان با تاکید بر اینکه بسته پیشنهادی ۳+۷ و تایید نهایی آن تحریک تقاضا و ورود نقدینگی جدید به بازار سرمایه را در پی دارد، افزود: علاوه بر این به هرحال بازار سرمایه به زودی روند جدیدی را آغاز می‌کند. در بازارهای موازی از جمله طلا و ارز شاهد روند کاهشی و در مسکن و خودرو شاهد رکود هستیم. این بازارها از ظرفیت تحول تازه‌ای برخوردار نیستند و منابع همواره به سمت بازاریی حرکت می‌کند که از ظرفیت بازدهی برخوردار باشد و در شرایط فعلی تنها گزینه بازار سرمایه است. وی ادامه داد: با اجرای بسته ۳+۷، هیچ کدام از بازارها رقیب جدی برای بازار سرمایه نخواهند بود.

▣ عزم جدی برای تغییر مسیر شاخص

حسین محمد پوررزندی، اقتصاددان و مدیر بازارهای مالی به تاثیر مثبت اجرای بسته ۳+۷ تاکید کرد و گفت: این بسته به بازار سرمایه کمک بزرگی می‌کند. اجرای بندهای این بسته همراه با تزریق نقدینگی جدید به بازار سمت تقاضا را نیز تقویت می‌کند. وی ادامه داد: تقویت سمت تقاضا به معنای تغییر مسیر شاخص و حرکت جدید بازار است. در شرایط فعلی، عملیاتی شدن تزریق سریع نقدینگی از صندوق توسعه ملی به بازار سرمایه ضروری است و بازارگردان‌ها به پول تازه نیاز دارند. پوررزندی افزود: تدوین ۳+۷ اقدام ارزنده‌ای است که نشان می‌دهد در سازمان برای تغییر مسیر شاخص عزم جدی وجود دارد.

▣ ایجاد ابزارها و نهادهای جدید

موسی احمدی، تحلیلگر بازارهای مالی می‌گوید: این بسته، دستاورد ارزشمندی است که در صورت اجرا اثرات مثبت کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدتی دارد. این تحلیلگر بازارهای مالی، ایجاد ابزارها و نهادهای جدید و نقش‌آفرینی کامل نهادهای مالی موجود را در زمره موضوعاتی دانست که در کنار مصوبات فوق باید با جدیت دنبال شوند تا کارکردهای واقعی خود را نشان دهند. وی ادامه داد: هرچند بسته ۳+۷ و مجموعه اقدامات دیگر مسیر بازار سرمایه را تغییر می‌دهد اما شرایط فعلی بازار سرمایه، قیمت‌های جهانی و معادلات سیاسی بین‌المللی به نحوی است که به هرحال در روزهای آتی شاهد حرکت جدید شاخص و تغییر جهت آن خواهیم بود.

▣ گامی مثبت برای بازگشت اعتماد

فرهنگ حسینی، مدیرعامل گروه صنعتی معدنی امیر با بیان اینکه پیگیری‌های اخیر سازمان بورس و تدوین ۳+۷، گام مثبتی در جهت بازگشت اعتماد و حمایت از بازار سرمایه است، بیان کرد: همچنین، بررسی موضوع بازار سرمایه و طرح بسته ۳+۷ در جلسات آن گواه این مدعا است که بازار سرمایه ابعاد کلان یافته و یک موضوع ملی است. وی ادامه داد: راهکار ترکیبی به کار گرفته شده در بسته ۳+۷ حتی اگر تنها برخی از بندهای آن اجرا شود به نحوی است که به زودی شاهد تاثیرات مثبت، کوتاه مدت و میان مدت آن در بازار خواهیم بود.

▣ خروج بازار سرمایه از شرایط فعلی

احسان عسکری، کارشناس بازار سرمایه گفت: ورود منابع مالی جدید برای خرید سهام از دل خود بازار ماحصل بسته ۳+۷ است و این امر می‌تواند روندها را در بورس تغییر دهد. افزایش تقاضا، محدودیت در عرضه‌های اولیه، افزایش ضریب اعتباری سرمایه‌گذاران و افزایش سقف اعتبار کارگزاران، اعطای وام از سوی بانک‌ها به هلدینگ‌ها برای خرید سهام در کنار اجرای کامل مصوبه نرخ سود بانکی ۱۸ درصدی از سوی بانک‌ها و افزایش نرخ تسعیر ارز می‌تواند بازار را از وضعیت کنونی خارج کند.

تعهد دولت به بورس واریز خواهد شد؟

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: اگر پول صندوق تثبیت خرج ابزارهایی مانند اوراق تبعی شود، باعث بهبود بازار سرمایه می‌شود.

مهدی سوری در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان، درپاسخ به این پرسش که قرار است در یک یا دو روز آینده پول به صندوق تثبیت تزریق شود این پول چه اثری بر روی بازار سرمایه دارد؟ بیان کرد: این قضیه یک تعهدی است که باید واریز می‌شد، عمل به تعهد یک اتفاق مثبتی است، نکته بعدی این است که تزریق این مبلغ به بازار سرمایه تعدادی منتقد دارد، که از نظر آنها این پول برای بیت المال است و نباید خرج تعداد یا قشرمخصوصی شود.

وی افزود: اگر این منابع صندوق توسعه ملی به صورت ارزی یا ذخایر طلا نگهداری می‌شد قطعا این افراد اعتراضی بابت آن نمی‌کردند، یعنی این قضیه در بطن به این صورت است که مسئولانی که به تزریق این منابع به بورس اعتراض می‌کنند، سرمایه‌گذاری در دلار و طلا را امن‌تر از بورس می‌دانند.

این کارشناس بازار سرمایه تشریح کرد: اگر مسئولی این اعتقاد را دارد که بازار طلا و دلار از بورس امن‌تر است، نباید به مردم می‌گفت، که پول‌های‌تان را به بورس بیاورید و در طلا و دلار سرمایه‌گذاری نکنید.

سوری بیان کرد: اگر طلا و دلار جای سرمایه‌گذاری نیست و بورس جای سرمایه‌گذاری است، که این یک درصد که هیچی بقیه منابع صندوق توسعه را نیز باید بیاورند و در بورس سرمایه‌گذاری کنند، همین افراد در بانک مرکزی در دولت یا قسمت‌های مختلف حاکمیت گفتند که بهترین جا برای سرمایه‌گذاری بورس است، پس باید این منابع را نیز به گونه‌ای در بورس خرج کنند.

این کارشناس بازار سرمایه در رابطه با مبلغ صندوق تثبیت گفت: در اوایل گفته شده بود این مبلغ ۱۴۰۰۰ میلیارد تومان است و درحال‌حاضر این مبلغ ۲۰۰ میلیون دلار اعلام شده است، این عناوین و اعداد بیان شده هنوز جای بحث دارد اما با این عددی که درحال‌حاضر بیان شده است، می‌توان بازار را برای دو روز از صف فروش جمع کرد.

وی تشریح کرد: دو نکته در رابطه با صندوق تثبیت وجود دارد، نکته اول در این رابطه این است که این منابع باید به بازار بیاید یا خبر که از نظر بنده باید این منابع باید به بازار می‌آمد، که قرار است در یک یا ۲ روز آینده به بازار بیاید که این اتفاق خیلی خوبی است، دومین نکته این است که این منابع وقتی به بازار می‌آید باید صرف چه چیزی شود، این نکته دوم از نکته اول مهم‌تر و قابل بحث‌تر است.

این کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به این پرسش که وقتی این منابع به بورس می‌آید باید صرف چه چیزی شود؟ بیان کرد: اگر قرار باشد با این منابع به صورت مستقیم سهام خرید و فروش شود، نمی‌تواند تاثیری در کلیت بازار بگذارد، اما اگر پشتوانه‌ای باشد برای ابزارهای پخته‌ی حمایتی مثل اوراق تبعی می‌تواند تاثیر خیلی خوبی بر بازار سرمایه بگذارد.

تورم سبب جهش بورس شد!

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: در ۲ سال اخیر، رشد بازار سرمایه در ایران به واسطه تورم بوده، اما در کشورهای توسعه یافته این رشد به واسطه داده‌های واقعی است.

مهدی قلی‌پور در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان، در پاسخ به این پرسش که، در ۲ سال اخیر چه میزان از رشدهای موجود در بازار سرمایه به خاطر تورم و نرخ ارز بوده است؟ اظهار کرد: در دو سال اخیر، رشد اقتصادی کشور، منفی بوده و تولید و فروش، شرکت‌های بورسی افزایش نداشته و تمامی رشد بورس در این ۲ سال ناشی از تورم و رشد نرخ ارز بوده است.

▣ داده‌های واقعی عامل رشد بازارهای جهانی

او بیان کرد: رشد شاخص بورس تا ۸۰۰ هزار واحد، بر اساس تورم و رشد محقق در نرخ ارزهای خارجی بود و رشدهای بعدی، تا ۲ میلیون واحد، ناشی از ارزش‌گذاری، انتظارات تورمی و نرخ ارز بود. به نحوی که در شاخص ۲ میلیون واحدی، دلار تا ۵۰ هزار تومان پیش‌بینی و شرکت‌ها بر اساس آن قیمت گذاری شده بودند که با فرض انتخاب مجدد ترامپ و ادامه خصومت و فشار دولت او بر ایران بود.

قلی‌پور افزود: تورم اعلامی بانک مرکزی برای سال ۹۸ و ۹۹ به ترتیب ۴۱ و ۳۶ درصد بود که البته با واقعیات همخوانی ندارد و آن چه که مردم احساس کردند، بسیار بیشتر بود و دو عامل وزن کالاها، خدمات و دارایی‌ها در سبد محاسبه تورم و مرجع اعلام نرخ ارز برای آن‌ها این تفاوت را ایجاد کرده است.

این کارشناس بازار سرمایه در رابطه با میزان تورم و نرخ ارز در دو سال اخیر تصریح کرد: در سال ۹۸ بازار دلار، کار خود را با ۱۳ هزار و ۵۰۰ تومان شروع و با ۱۴ هزار تومان به پایان رسانید، ولی در سال ۹۹ با افزایش تا نزدیک ۳۲ هزار تومان کار خود را با ۲۴ هزار تومان به پایان رسانید. در حالی که شاخص بورس، کار خود را با ۱۸۰۰۰ واحد در سال ۹۸ شروع کرده بود و در انتهای این سال به ۵۰ هزار واحد رسید و سپس در مرداد ماه سال ۹۹ تا بیش از دو میلیون واحد افزایش یافت ولی در انتهای سال تا ۱.۳ میلیون واحد افت کرد. او بیان کرد: با توجه به عدم رشد بهای تمام شده، فروش شرکت‌های بورسی به نسبت رشد نرخ ارز، بر شرکت‌های صادر کننده یا بر محصولات با نرخ‌های جهانی، اثر مضاعفی داشت.

قلی‌پور در خصوص افزایش سودآوری شرکت بورسی که هیچ افزایشی در تولید خود نداشته است، اظهار کرد: اثر تورم و نرخ ارز بر شرکت‌ها در صنایع مختلف، متفاوت است، ولی در کل، در کنار رشد شاخص بازار سرمایه، ارزش جایگزینی شرکت‌ها، انتظارات تورمی و رشد انتظاری نرخ ارز در آینده بیشتر از رشد محقق شاخص عمومی قیمت‌ها (تورم) و رشد محقق نرخ ارز قیمت شرکت‌ها را بالا برد. این کارشناس بازار سرمایه بیان کرد: در غیر این صورت، شرکت‌های بورسی در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۸ در مجموع، حداکثر ۷۵ درصد رشد داشتند و از ۲۲۵ هزار میلیارد تومان در سال ۹۸ احتمالا حداکثر تا ۳۹۵ هزار میلیارد تومان (که هنوز گزارش‌های نهایی عملکرد همه شرکت‌ها منتشر نشده) در سال ۱۳۹۹ می‌رسید، بنابراین محرک بازار انتظارات بود. او در پاسخ به این پرسش که، چه عواملی به جز تورم و نرخ ارز در رشد قیمت سهام و سودآوری شرکت‌ها در ۲-۳ سال اخیر تاثیر داشته است؟ گفت: سایر عوامل، مثل، بحث‌های سیاسی، برجام، کسری بودجه و نقدینگی، نهایتا اثر خود را در تورم و نرخ ارز نشان دادند، ولی مجوزها و تسهیلات مالیاتی که بابت تجدید ارزیابی دارایی، توسط دولت در نظر گرفته شد، اثر غیرقابل کتمانی در رشد بازار سرمایه داشتند. قلی‌پور بیان کرد: دخالت‌های دولت برای جذاب نگهداشتن بازار سرمایه برخلاف نظر کارشناسان که بر استعفای مقام ارشد سازمان بورس هم بی‌تاثیر نبود، منجر به رشد بی محابای قیمت‌ها در بورس شد. این کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به این پرسش که، در کشورهای غربی و شرق آسیا که تورم زیادی وجود ندارد، چگونه شاخص بورس در این کشورها روند صعودی دارد؟، تشریح کرد: رشد بورس‌های غربی بالاخص در ایالات متحده، مرهون شرکت‌های تکنولوژی مثل، ماکروسافت، گوگل، اپل، آلفابت، آمازون، تسلا، فیسبوک، امثال این‌ها است که بیشتر مبتنی بر نوآوری، خلاقیت و استفاده از داده‌های واقعی بوده تا افزایش میزان تولید در حالی که رشد صنایعی، مثل، خودرو، پتروشیمی، پالایش، استخراج نفت، فلزی و معدنی خیلی فراتر از تورم این کشورها نبوده است. او افزود: همچنین پایین بودن نرخ بهره در سطوح، کمتر از ۲ درصد به واسطه تورم پایین و سهم پایین املاک و مستغلات در سبد دارایی مردم، بازار سرمایه و سرمایه‌گذاری در کسب و کارها را به مهم‌ترین حوزه جذب پس انداز مردم تبدیل کرده است. این کارشناس بازار سرمایه در خصوص اینکه، چه میزان از بازار ما عادت به صعود با تورم کرده است؟ اظهار کرد: میزان اجرای طرح‌های توسعه‌ای در شرکت‌های بورسی، قطعا متناسب با رشد قیمت‌ها افزایش نیافته، ولی در هر حال تولیدها هم افزایش داشته‌اند، مثلا، تولید فولاد مبارکه از ۴ میلیون تن به نزدیک ۱۰ میلیون رسیده یا سایر شرکت‌های معدنی و فلزی یا حتی پتروشیمی افزایش ظرفیت و تولید داشته‌اند، ولی نه به اندازه‌ای که، شاخص بورس ۷۰۰۰ واحدی در سال ۱۳۸۴ را به ۲ میلیون واحد در سال ۱۳۹۹ برسانند. قلی پور تصریح کرد: به نظرم در کل ۹۵ درصد از رشد بازار سرمایه بیش از اینکه به واسطه افزایش تولید یا نوآوری در محصولات باشد به واسطه تضعیف ارزش ریال بوده است.